

mti belföldi hírek

36. kiadás

1960. szeptember 8.

6 óra 30 perc

bb. 59. diszeloadást tartott tatabányán az állami déryné színház
i/vid/rj fm/li 1960. szeptember 8.

az állami déryné színház az idén ünnepli fennállásának tizedik évfordulóját. ebből az alkalomból csütörtökön este tatabányán a népházban diszeloadáson mutatták be rahmanov viharos alkotását című színművét. az esten résztvett g.i. turjanyica, a szovjet-unió magyarországi nagykövetségének első titkára./mti/

7.-

bb. 60. fogadás a fészek klubban a municipal színház művészei tiszteletére

t/v/rj li

1960. szeptember 8.

a művészeti dolgozók szakszervezete színművészeti szakosztálya és a kulturális kapcsolatok intézete csütörtökön este fogadást adott a bukaresti municipal színház társulata tiszteletére. a fogadáson megjelent gyáros lászló, a kulturális kapcsolatok intézetének elnöke, baranyai tibor, a művészeti dolgozók szakszervezetének főtársa, meruk vilmos, a művelődésügyi minisztérium színházi és zenei felügyelőségének vezetője, és pataki jános, a kulturális kapcsolatok intézetének főtársa. ott voltak a román népköztársaság budapesti nagykövetségének munkatársai és a magyar színházi élet képviselői.

a magyar és a román művészek találkozásánál hont ferenc, a színháztudományi intézet igazgatója üdvözölte a megjelenteket, majd a municipal színház társulatának tagjai és a magyar színművészek hosszan elbeszélgettek a baráti esten.

a román és magyar művészek baráti találkozója mindvégig szíves légkörben zajlott le./mti/

7.-
v é g e!

23, 15

L

MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon: 150-490, 350-500

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belföldi hírek

36. kiadás

1960. szeptember 9.

6 óra perc

bb. 1. új, rendkívül érzékeny műszer az anyagszerkezeti kutatások céljára az eötvös loránd tudományegyetemen

t/rj

1960. szeptember 9.

a budapesti eötvös loránd tudományegyetem atomfizikai tanszékén hedvig péter adjunktus többéves munkájának eredményeként új, rendkívül bonyolult műszer készült el, az úgynevezett paramágneses elektron rezonancia-spektrométer.

mikrohullámok behatására a külső mágneses térbe helyezett anyagban az elektronok és atommagok megváltoztatják energiájukat. ekkor a mikrohullám energiájának egy részét felemészti az atomban lejátszó folyamat. a mikrohullám energiájának ebből a csökkenéséből rendkívül bonyolult elektronikus berendezéssel meg lehet állapítani az atomban történő energiaváltozást, ebből viszont következtetni lehet bizonyos anyagszerkezeti kérdések tisztázására.

az ilyen jellegű berendezés alkalmas az anyag elektronjainak, atommagjainak és molekulaszervezetének tanulmányozására, ezen keresztül tehát az anyag szerkezetének pontosabb megismerésére. a berendezés ezért elsősorban a magfizikai, a szilárdtestfizikai, a kémiai, a biológiai és a rádiócsillagászati kutatás egyes kérdéseinek megoldásához ad jelentős segítséget. ezenkívül azonban az ipari kutatásnak is rendkívül hasznos műszere lesz, mert igen jó eredménnyel használhatják fel az alapanyag-kutatás, a vegyipar - ezen belül elsősorban a gyógyszeripar -, egyes kérdésekkel kapcsolatban a hirteltechnikai ipar és kisebb-nagyobb mértékben a biofizikai és biokémiai kutatások eredményeit értékesítő iparágak.

az új műszer valamely anyagban egy paramágneses - tehát a mágnesség szempontjából különlegesen viselkedő - anyagot százmilliomod grammnyi mennyiségben is képes felfedezni.

az új készülék egyébként - részint a szakirodalom tanúsága, részint a szakembereink külföldi tanulmányútjain szerzett tapasztalatok szerint - eléri a jelenleg legfejlettebb külföldi konstrukciók színvonalát./mti/

7.-

L

2. kiadás

1960. szeptember 9.

óra 10 perc

bb. 2. hazánk lakossága átlag 3-4 centiméterrel magasabb a honfoglaló magyarságnál

i/tz/rj ki

1960. szeptember 9.

a statisztikai adatok világszerte az emberi testmagasság lassu növekedését bizonyítják és a mi fiataljaink között is egyre több a magasnövésű. ismeretes ugyanakkor, hogy az egykoru történelmi források munkák a honfoglaló magyarságról, mint alacsony termetű népről beszélnek. a magyar íróirodák munkatársa megkérdezte dr. bartucz lajos egyetemi tanárt, a biológiai tudományok doktorát, vajon az emberen megállapításai szerint valóban nőtt-e a mi népünk is, amióta letelepedett a kárpátok medencéjében.

a professzor elmondotta, hogy hazánk mai lakossága valóban magasabb a honfoglaló magyarságnál. ez a látszólagos növekedés azonban nem vezethető vissza valami egyetlen, döntő okra. egy néptesten belül a különböző változások rendkívül sok, egymást befolyásoló tényező eredményei. egy önmagában vizsgált emberfajta alkatára az öröklésen kívül többek között például a környezet, az életmód, az időjárás, főleg pedig a táplálkozás jellege van hatással. kongó óserdőinek 140-145 centiméteres pigmeusai és a nilus forrásvidékén élő 180-182 centiméter magas sarangerekek esetében például a különbség oka minden valószínűség szerint különböző táplálkozásuk. de ugyanígy más alkatúvá fejlődnek a hegyek lakói, mint a síkságon élő emberfajta stb. ezek a hatások azonban igen lassan érvényesülnek.

kétségtelen, hogy hazánk lakossága sem ilyen tényezők befolyására lett magasabb a honfoglalás óta. hiszen az egész emberiség átlagos termete a harmadkor végétől máig, tehát majdnem egymillió év alatt nőtt meg körülbelül 5-10 centiméterrel, ezer esztendőre tehát még egy tízmilliméter sem jut. a legfőbb ok másban keresendő. a honfoglaló magyarság itt nőt a magasabb termetű nép elemeket is talált. később, a kalandozások korában, majd a különböző harcokban egyre pusztultak a honfoglalók utódai és helyükbe a határon túlról más népek települtek be, köztük az északi és a dinári magasabb típusok. ez a betelepülés, különösen a délről érkező dinároid fajta, főleg a török idők után oltott nagy arányokat, és főképp

pen a velük való keveredés következménye az, hogy a leletek tanúsága szerint átlag 163-164 centiméter magas honfoglaló magyarokkal szemben hazánk mai lakosságának testmagassága 167 centiméter./mti/

L

3. kiadás

1960. szeptember 9.

óra 10 perc

bb. 3. a budapesti üzemekben tovább szélesedik a kisz-kongresszus tiszteletére indított munkaverseny - 23 millió forint terven felül a hazai pamutszövőben

i/lv/rj sr

1960. szeptember 9.

a kisz-kongresszus tiszteletére a budapesti üzemekben indított szocialista munkaverseny tovább szélesedik. a nehézipari vállalatok, a csepel vas és fémművek, a láng gépgyár és a ganz-méhvag mellett, a könnyűipari üzemek fiataljai is, egyre nagyobb számban vesznek ki részüket a versenyből. a hazai pamutszövőben például elhatározták, hogy a második félévben 127 millió napi átlagvetés helyett 129 milliót teljesítenek, az elsőosztályú áru arányát pedig 87 százalékról 88,5 százalékra emelik. a kikészítőben negyedekenként 5,300.000 méter árut készítenek ki, amelynek 95 százaléka elsőosztályú minőségben hagyja el az üzemet. az ifjúsági brigádok a termelékenységet 10,7 százalékkal növelik, a gépállások idejét 6 százalékkal, a hulladékot pedig 1,2 százalékkal csökkentik. az ifjúság sok a vállalatok teljesítésével, terven felül mintegy 23 millió forint értékű terméket gyártanak.

a magyar pamutipari vállalatnál a fiatal mérnökök műszaki eljárások és új gyártmányok bevezetésére, illetve azok kísérleti gyártására vállalkoztak. az egyes üzemszervezetekben eddig gondot okozott, hogy a fiatalok közül sokan dolgoztak szakmunkás képzés nélkül. a kisz és a szakszervezet elhatározták, hogy tanfolyamokat indítanak, ahol az ifjúság megszerezheti a szakmai képzést. a kistextilben a petőfirol elnevezett ifjúsági brigád tagjai a szocialista cím elnyeréséért versenyeznek - arra vállalkozott, hogy az általuk készített méteráru a logó szálaktól megtisztítva készen adják át. ezáltal megkapják a munkafolyamatot, s így meggyorsítják a termelést.

a chinoin gyógyszerárugyárban az üzem legjobb ifjúságosa címért indították versenyt. a fiatalokból az anyag és energiatakarékosság érdekében, ugynevezett ellenőrző őröket alakítottak; tagjaik munka befejeztével ellenőrzik az üzemszervezetet, hogy rendben hagyják-e el a munkahelyüket./mti/

--

L

bb. 4. percenként 60 zacskó só - negyven ember helyett dolgozik a csomagoló automata - újabb önműködő gépeket kap az élelmiszer-csomagoló vállalat - automatizálják az élelmiszer-csomagolást

i/ta/rj ki 1960. szeptember 9.

az élelmiszerek csomagolása rendkívüli pontosságot, tisztaságot és nem utolsósorban gyorsaságot igényel. ezt a munkát legtöbb helyen mindeddig kezdetleges gépekkel vagy kézzel végezték. a budapesti élelmiszer-csomagoló vállalatnál, ahol a legtöbb előre kimért élelmiszert csomagolják, ezt a nehéz munkát egyre jobban gépesítik. az elmúlt év végén kapta az üzem az első automatákat, a két nagyteljesítményű sócsomagoló gépet. ezek a berendezések 40 ember munkáját végzik el. a gép az asztali só kiméri, tasakot készít, teletölti, lezárja, sőt még felirattal is ellátja. egy-egy automata percenként 60, egy kilós és félkilós zacskó só csomagol. a budapesti ipari vásáron a gyár ismét vásárolt egy korszerű gépet. ma már ezzel a berendezéssel csomagolják a buzadarát.

az üzem fejlesztési terve szerint még az idén tovább növeli gépparkjukat. most a fűszerek csomagolását gépesítik. ezeket a cikkeket ma már, ha csak lehet, papir helyett műanyagzacskóba, vagy dobozokba töltik. így az áru nemcsak mutatósabb, hanem sokkal tovább is tárolható. az új gépek a borsot, a fahéjt, a szegfűszeget, a kakót és a mazsolát automatikusan kimérik és töltik. tervezik, hogy korszerű műanyag-hogasztó gépekkel is felszerelik az üzemet. az automatizálás segítségével, mint elmondták, meggyorsult a munka. /mti/

bb. 5. oldalmargó nélküli iskolai füzetek árusítása

1960. szeptember 9.

vt/rj sr

még mindig jelentkezik a szülőknek az a jogos panasza, hogy az

első és második osztályos gyermekük számára az iskolai füzetek oldalmargózását hosszú órákon keresztül sajátmaguk kénytelenek elvégezni. a belkereskedelmi minisztérium közlése szerint a gyártóipar az általános iskolák első - negyedik osztályos tanulói számára előírt írófüzeteket 1960 január 1-től kezdődően kizárólag oldalmargózással készíti. a boltok azonban az eddig oldalmargózás nélkül gyártott és raktárkészletükben levő füzeteket is árusítják, mert azok maradéktalan felhasználása népgazdasági szempontokból elsőrendűen fontos.

/folyt.köv./

A

bb. 5. /oldalmargó nélküli iskolai..... 1. folyt./rj

az oldalmargó nélküli füzetek kiárusítása előreláthatóan az első félév végére várható. addig is, amíg a margó nélküli füzetekből a raktári készlet el nem fogy, a pedagógusok célszerű megoldásokkal hidalják át a mutatkozó nehézséget. egyrészt ne kívánják meg valamennyi füzet összes oldalának azonnali margózását, másrészt az első második osztályos tanulók füzetének folyamatos margózásához kérjék és vegyék igénybe az erre önként vállalkozó felsőtagozatos tanulók segítségét. ezt az eljárást egyébként már eddig is több iskola helyen alkalmazta. /mti/

bb. 6. sokszáz résztvevő, élénk vita az első tanácstag jelölőgyűléseken

i/zs/rj sr

1960. szeptember 9.

a főváros kerületeiben lezajlottak az első tanácstag jelölőgyűlések: tizennégy kerületi választókerület lakossága döntött arról, kiket javasol a megüresedett tanácstag helyek betöltésére.

a gyűlések iránt nagy érdeklődés nyilvánult meg, s a tizennégy körzetben több mint ezer résztvevő jelent meg. mindenütt élénk vita alakult ki arról, ki lenne a legmegfelelőbb a közösség ügyeinek intézésére. csepelen a 4-es választókerület gyűlésén kardos vilmost, a vasmű dolgozóját jelölték tanácstagnak, mert - mint a felszólalók elmondták - egy évtizede dolgozik a vasműben, s tíz év alatt bebizonyította munkájával: a vállalt kötelezettséget teljesíti.

a huszonegyedik kerület másik „gazdátlan” körzetében, a 7-es körzetben egyöntetű volt a választók kérése: Antal Zsigmond technikum tanár, egykori esztorgályos szerepeljen a hazafias népfront választási listáján, mert ismerik, szeretik a környék lakói.

népesek voltak a Zuglói, a Kispesti és a Hatodik kerületi jelölőgyűlések is. a tanácstag-jelöltek között munkások, értelmiségi dolgozók, háziasszonyok szerepelnek - kivétel nélkül olyanok, akik már az elmúlt hónapokban, években is részt vállaltak a lakosság ügyes-bajos dolgainak intézéséből, s lakóbizottsági tagként, vagy névtelen társadalmi munkásként segítették a tanács munkáját.

a gyűlések a következő napokban folytatódnak, s néhány kerületben már sor kerül fővárosi tanácstag jelölésére is. /mti/

A

bb. 7. olcsó könyvtár, kincses könyvek, arany könyvtár több tízezer kötetes sorozatai - 1960 mű 24.700.000 példányban - tízéves a szépirodalmi könyvkiadó

i/v/rj sr

1960. szeptember 9.

tíz évvel ezelőtt alakult meg a szépirodalmi könyvkiadó, a haladó szellemű magyar irodalmat szolgálja. munkája során új írókat fedezett fel, egyengette a fiatal alkotók útját és megismertette az olvasókkal a felszabadulásig emigrációban élő magyar kommunista írók műveit. egy évtized alatt 645 mai irodalmi alkotást jelentetett meg. jelentős kezdeményezése a nagy példányszámú sorozatok kibocsátása. a népszerű olcsó könyvtár sorozatban nem egészen hat év alatt 299 művet juttattak el az olvasókhöz több mint 17 millió példányban. a sorozat tömegkiadvány jellege lehetővé tette az irodalmi ízlés kialakítását, elterjesztését azzal, hogy a klasszikus magyar és világirodalom legértékesebb műveit megszerettette az olvasókkal. ugyancsak népszerű a kincses könyvek sorozata és sorozatokban bocsátották ki Mikszáth Kálmán, Móricz Zsigmond, Nagy Lajos, Tömörkény István teljes életművét, jókai legszebb írásait. a magyar klasszikusok 67 kötetében a magyar irodalom javát gyűjtötték össze, a nagy példányszámú nemrégiben indult arany könyvtár sorozatban pedig 50 kötetben juttatják el - főként munkás és paraszt olvasókhöz - irodalmi munkák legnagyobb értékeit.

a szépirodalmi könyvkiadó munkája évről-évre bővült, jelentősebbé vált. működésének első esztendejében, 1951-ben több mint egymillió példányban bocsátott ki magyar és világirodalmi alkotásokat. 1960-ban már 4.400.000 példányban láttak napvilágot a magyar és külföldi irodalom értékes művei. fennállása óta összesen 1960 művet jelentetett meg 24.700.000 példányban./mti/

amely megalakulás óta

La

bb. 8. mesebarlang a zuglói uttörő házban - a kerületi üzemek munkásai vezetik a barkácsoló szakköröket

i lv/hné/gy/sr

1960. szeptember 9.

a zuglói uttörő házban - amelynek tatarozását, festését társadalmi munkában a kerület kiszesei végezték - rövidesen megkezdődik az élet. szombat és vasárnaponként a gyermekek százálnak nyújtanak majd érdekesebbnél-érdekesebb szórakozási lehetőséget. a kisdobosok és óvodások részére mesebarlangot rendeztek be, ahol egy ötletesen megszerkesztett mindentudó bagoly mesél és beszélget a gyerekekkel. az uttörő ház vezetői gondoskodtak a nagyobbak foglalkoztatásáról is. az uttörőket és a kerületi üzemek munkásait már régi barátság köti össze. a dolgozók szabad idejükben bejárnak az uttörő házba a szakkörökben segítenek a pártásoknak. a kerámiai szakkört például, mint a múlt évben, az idén is a porcelángyár egyik főművezetője irányítja. a szakkörben a gyermekek különböző kerámiai figurákat, törpéket és állatokat készítenek. az uttörőház vezetői úgy tervezik, hogy a télen kis villanykemencét is építenek, ahol az elkészített darabokat kiégethetik. a motoros szakkört a danuvia-gyár szakmunkása vezeti. a gyermekek használt motorból és alkatrészből motorkecsképárt állítanak össze. a bordszirművesek hulladékanyagból kis tiskákat, fénykép-albumokat és tércéket készítenek. ezenkívül papírfeldolgozók, repülő-, hajómodellőző, fotó és egyéb - a pártásokat érdeklő - szakköröket is indítanak, amelyeket ugyancsak jól képzett szakmunkások irányítanak.

az uttörőházban a különböző szakmai ismereteken kívül a gyermekek élénken érdeklődnek a művészet iránt is. külön zene-, népi tánc- és bábjátékos csoportok működnek, az órsők részére pedig ugyanevezett mókaműstereket képeznek ki, akik az uttörő csapatokban a különböző játékokat vezetik majd. hetenként klubdalutánokat rendeznek, ahol az órsők és csapatok művészeti csoportjai bemutatják tudásukat.

/mti/

bb. 16. két hónap alatt 125.000 látogató az egri várban

vid fm/ke/gy/fm

1960. szeptember 9.

az egri várat júliusban és augusztusban 125.000 látogató kereste fel. egy-egy nyári vasárnapon négy-ötezer ember járt a várban. az idén csaknem tízezer külföldi vendég tekintette meg a vár nevezetességeit.

/mti/

8.35

Se

N

mti belső hírek

8. kiadás 1960. szeptember 9. 10 óra 30 perc

bb 9. kétszázötven szobor, nyolcszáz emléktábla, negyven szökőkút díszíti a fővárost - egymilliókétszáz ezer forintot költenek az idén megóvásukra, karbantartásukra

i di/hné vm li 1960. szeptember 9.

a főváros utcáin, terein, a házak falán 250 szobor, 800 emléktábla, és 40 képzőművészeti alkotással díszített szökőkút gyönyörködteti az arra járókat, s emlékezteti egy-egy nevezetes eseményre, vagy nemzeti múltunk valamelyik kiemelkedő alakjára. nagy kincs ez a gyűjtemény. éppen ezért államunk azon kívül, hogy szinte hétről-hétre gyarapítja ezeket a díszeket a számát, a meglévőket karbantartására, megóvására is gondot fordít.

a budapesti történelmi múzeum kőelében az idén megalkották az ugynevezett emlékmű-csoportot, amely a képzőművészeti alap, ugyancsak ujonnan alakult részlegével együtt gondozza a szobrokat, díszkutat és más emlékműveket. az idén 1,200.000 forint jut erre a célra, s ha végignézzük az elvégzett munkák sorát, láthatjuk, ez az összeg is jó helyre került. „kicsinosították”, az időjárás viszonyságaitól alaposan megviselt millenniumi-emlékművet, újraannyozták a feliratok betűit és új burkolatot kapott a szoborsor párkányai is. a várban körülbelül 200 ezer forintot költenek szent istván lovas-szobrának „tatarozására”, „vissz állítják az eredeti bronzkapukat és újjáépítik az alapzatot díszítő híres domborműveket, sőt Alajos alkotásait. az elmúlt hetekben hozzákezdtek a gellért szobor „nagyjavításához”, is. ezenkívül az utcákat, tereket díszítő szobrok közül mintegy nyolcvanát megtisztítottak a ráakodott szennyeződéstől. a műveket egyébként különleges viaszréteggel vonják be, hogy megakadályozzák a rozsdásodást, stb.

elkezdtek a várbeli szentháromság szobor rekonstrukcióját is. a domborműveket madarassy walter szobrászművész faragja. a helyreállítások egyébként, a történelmi hűség szellemében, a szobor visszanyeri eredeti, az 1800-as években megmintázott alakját. ugyan csak visszahozza eredeti formáját a batthyány téri örökmécses, s rendezik a várban díszítő ybl-szobrot is. az emlékmű-csoport tagjai egyébként az év végéig valamennyi budapesti szobrot diszku- tál és emléktáblát „törzskönyveznek”, „féljegyzik ki az alkotójuk, mikor készültek, s hol álltak először.”/mti/

8.45

Se

N

mti belső hírek

9. kiadás 1960. szeptember 9. 10 óra 35 perc

bb 10. megérte a mecseki füge - a pécsi piacon is árulják a mézédés gyümölcsöt

vid ki/j vm li 1960. szeptember 9.

a füge - amely másutt az országban szobanövénynek is ritka - a mediterrán jellegű pécsi éghajlat alatt minden esztendőben termés is hoz. az első cserjéket a feltételek szerint még a törökök hozták magukkal és telepítették meg a napsütötte mecseki lankákon. az idei nyár a nagy meleggel és kiadós esővel általában kedvezett ennek a ritka növénynek, úgyhogy szeptember elején megkezdhetők az érett fügek szedését. nem ritka az a cserje, amely 10 kilo nyera gyümölcs is termelt. a barnabőrű, mézédés füge nagyrészt a háziasszonyok befozik, kisebb mennyiségben azonban a pécsi piacokra is kerül./mti/

bb 12. borsodban csaknem félmillió látogatót várnak az őszi-téli ismeretterjesztő előadásokra.

vid fm/ke vm fm 1960. szeptember 9.

borsod megyében a tanács, a népfront, a kisz és a többi tömegszervezet közösen készített tervet az őszi-téli ismeretterjesztő előadások megtartására. a megye négy városában és 362 községében a népfrontbizottságok és a tanácsok tagjai részére novembertől márciusig havonként politikai és mozgalmi, a lakosság részére pedig világnézeti kérdésekről tartanak előadásokat. ezenkívül - a hallgatók kívánságának megfelelően - természettudományi, irodalmi és más szakelőadások is elhangzanak. az előadások alkalmából kiállításokat, filmvetítéseket, csillagászati bemutatókat rendeznek. az őszi-téli ismeretterjesztő előadásokra borsod megyében csaknem félmillió látogatót várnak./mti/

bb 11. kétszáz ezer forint szövetkezeti tagok üdültetésére

vid ki/j vm li 1960. szeptember 9.

szolnok megyében a termelőszövetkezeti tagok biztosítási és önszegélyező csoportja az idén csaknem 200.000 forintot költött közös gazdaságokban dolgozó parasztemberek üdültetésére. ebből az összegből százötven balatonbogláron üdültek két hétig, negyvenket az alföld híres fürdőhelyén, hajduszoboszlón pihentek, ötven pedig szovjetunióba utaztak hatnapos látogatásra./mti/

8.55

Se

N

10. kiadás 1960. szeptember 9. 10 óra 45 perc

bb. 13. tudományos megalapozottsággal kezdődött a termelés szakosítása szolnok megye termelőszövetkezeteiben

vid k4/j/gy/k4 1960. szeptember 9.

szolnok megye mezőgazdasági termelőszövetkezetei a nagyüzemi rütermelés fokozása érdekében megszüntetik a termelés elaprózottságát, és hozzáálltak a szakosításhoz. a nagyjelentőségű munkában részi vesz a magyar tudományos akadémia, az agrártudományi egyesület helyi csoportja és a megyei üzemszervezési szakbizottság. a tudományos intézmények és szervek tanácsai alapján határozzák meg, hogy a megye egyes részlein milyen növények termesztése a leggazdaságosabb és az ötéves tervben már csak ezekkel a növényfélékkel foglalkoznak. a törzsszentmiklósi állomány termelőszövetkezetben az idén például 24 fajta növényt termeltek, s ez bizonyos mértékig kedvezőtlenül hatott a gazdálkodás törvszerűsítésére, a munkaszervezésre, az ötéves tervben fokozatosan kialakítják a tőjkultúrát, és elsősorban kenyérgabonával, kukoricával, évelő pillangóssal, valamint cukornépivel foglalkoznak majd. ezzel lehetőség nyílik a termelés nagyrésznének gépesítésére, és az észszerű munkaszervezésre. az abádszalóki lonin termelőszövetkezetben, a sajátos helyzetből adódóan, nagyobbarányu tényezőállításra és szarvasmarha hizlalásra rendezkednek be. ebben a szövetkezetben az árutertermelés zömét a jövőben a tej és a tejtermék, valamint a hus képezi. ennek megfelelően szántóföldjük csaknem 60 százalékán takarmány-növényeket vetnek.

/mti/

bb. 14. a következő hetekben 700 vagon kukorica tírolására elegendő góré építenek vas megyében

vid k4/j/gy/k4 1960. szeptember 9.

vas megyében minden eddiginél több kukoricát kell tírolni a termelőszövetkezeteknek, mert a szokásosnál nagyobb területen vetették ezt az értékes takarmánynövényt, s az állagtermés is jobbnak mutatkozik, mint más években. még a legmóskább talajú és éghajlatu tírgyáson: az őrségen is szép csövek fejlődtek a kukoricaszárakon. a következő hetekben, a kukoricaszedés megkezdéséig 100, egyenként 5 vagon befogadó képességű, szerfás góré építenek a megye termelőszövetkezetei, s ebből nyolcvanát házitag készítenek el a szövetkezetek építőbrigádjai. a szerfás épületeken kívül még 200 vagon befogadó képességű góré készül a megyében, és így összesen 700 vagon kukoricát tudnak elhelyezni az új tírolókban.

/mti/

9.00

11. kiadás 1960. szeptember 9. 11 óra — perc

bb. 22. próbaként 160-180 személyes „izelt-busz”, közlekedik hamarosan a legforgalmasabb autóbusz-vonalakon

i h6j/gy/s ki 1960. szeptember 9.

a fővárosi közlekedés vezetői sokat foglalkoznak azzal a kérdéssel, hogyan lehetne lényegesen javítani a főváros autóbusz és trolibusz közlekedését. az egyik megoldásnak az kínálkozik, hogy több kocsit állítanak forgalomba, a másiknak pedig: nagyobb befogadóképességű autóbuszokat és trolibuszokat járatnak. ezt az utóbbit más országokban is szívesen alkalmazzák, tapasztalatszerzés céljaira a fővárosi közlekedés vezetői külföldről egy ugynevezett „izelt-buszt”, szereztek be, amely igen érdekes megoldás. a közepén harmonikaszerű védőburkolata van, s így a meg lehetőségen hosszú kocsit könnyen fordul. az autóbuszban 160-180 személy fér el. az utasok a hátsó nagy ajtón szállnak fel a meg lehetőségen nagykiterjedési peronra, majd onnan haladnak az autóbusz belsejébe, ahol három ajtón tudnak leszállni. a jegykezelést egy ülőkelauz megoldhatja.

a nagyméretű „izelt-busz”, már meg is érkezett és az előgondolások szerint a műszaki átvétel és a szakmai vizsgálatok után több forgalmas autóbuszvonalon kiprobálják. a forgalombaállítás természetesen csak kísérleti jellegű, mert azt akarják a szakemberek megtudni, hogy ilyen óriás-busz a meglehetősen szűk, forgalmas és sokhelyütt kacsakeringező budapesti utvonalakon miként viselkedik. a kísérlet után határoznak majd arról, milyen irányban is fejlesztik a főváros autóbusz és trolibusz közlekedését. /mti/

9.07

mti belföldi hírek

12. kiadás 1960. szeptember 9. 11 óra 05 perc

bb. 23. az állami gazdaságokban megkezdődött a termelés szakosítása - petőházi gábor miniszterhelyettes nyilatkozata

1 so/gy/ká 1960. szeptember 9.

az állami gazdaságokban az idén a tervekészítés és az őszi vetések idején megkezdik a termelési szerkezet egyszerűsítését, az üzemek szakosítását. a gazdaságok egy évig tapasztalatokat gyűjtenek, amelyek alapján jövőre véglegesen meghatározzák, hogyan kívánják végrehajtani üzemük szakosítását. petőházi gábor miniszterhelyettes az időszerű feladatokról a következő tájékoztatást adta a magyar távirati iroda munkatársának:

- a szakosítással több tekintetben jelentős előrehaladást kívánunk elérni. elsősorban növelni kívánjuk a munka termelékenységét és csökkenteni a mezőgazdasági termékek önköltségét. a szakosításnál messzemenően figyelembe vesszük a tájtermelés eddigi tapasztalatait és gazdaságosság követelményeit. mód nyílik a gépek és technikai eszközök megfelelő kihasználására és a mezőgazdasági szakemberek célszerűbb képzésére is. a specializálódás eredményeként az állami gazdaságok nemcsak több árut termelnek, hanem javítják a minőséget, bővítik a választékot.

- üzemünk szakosodását az ezáltal indokoltá, hogy a gazdaságok tíz év alatt jelentős tapasztalatokat szereztek a nagyüzemi munkában. mi már több olyan növényi kultúrával foglalkozunk, amelyeknek gépesítése a talajjelőkészítéstől a betakarításig műszakilag teljesen megoldott. legfontosabb növényeink közül, ilyenek a kalászosok, a szálstakarmányok és a kukorica. nagy lehetőséget nyújt, hogy a felsorolt növények teszik ki a vetésterület több mint 60 százalékát. vannak viszont olyan növényeink is, amelyeknek gépesítése még nem tekinthető megoldottnak. nagyobb kézi munkáról igényel például a cukorrépa, a hibridkukorica vetőmag termesztése. a szakosítás során megszüntetjük azt az állapotot, hogy egy-egy gazdaság harminc-harmincöt, vagy ennél is több növényfajtát termeljen. általában 8-10 különböző növény termesztésével foglalkozik majd egy-egy gazdaság.

- a munkaigényes növények koncentrációját egy-egy gazdaságban lehetővé teszi, hogy ezeken a helyeken a még szükséges kézi munkáról az év nagy részében egyenletesen foglalkoztassunk.

/folyt. köv./

9.15

mti belföldi hírek

13. kiadás 1960. szeptember 9. 11 óra 15 perc

bb. 23. / az állami gazdaságokban... 1. folyt. / gy

- nagy lehetőségeket nyit meg előttünk a termelés szakosítása az állattenyésztésben is. eddig egy-egy majorságban tehénket, növendékmarhákat, borjúkat, hizókat, süldőket, anyakocákat, sőt még juhokat és biromfiakat is egyaránt tartottak. nyilvánvalóan a takarmányozási lehetőségektől befolyásolva mind-egyikből csak keveset. így a gépesítés nem volt kifizetődő. üzemszervezési szakembereink felmérése szerint egy-egy fejőház üzemeltetése csak akkor gazdaságos, ha legalább 250-300 tehénnel dolgozik. a korszerű nevelési módszerek lehetővé teszik azt is, hogy egy-egy dolgozó legalább 150-180 üszőt gondozzon, s az a legjobb, ha négy-öt szakképzett munkás hat-hétszáz üszővel foglalkozik.

- az állattenyésztés szakosítását, központosítását a tényezői szempontok messzemenő figyelembevételével hajtjuk végre, ugyanakkor lehetőség nyílik a központi takarmányelőkészítők létrehozására is, ahol az ipari koncentrátumokat és a saját termelésű takarmányokat megfelelő szakképzéssel készítik elő.

- az állami gazdaságok az új gazdasági évben szerzett tapasztalatok alapján 1962-ben megkívánják oldani a specializálódással kapcsolatos legfontosabb feladatokat, s ezzel újabb lépést tesznek előre a korszerű és jövedelmezőbb gazdálkodás területén - fejezte be nyilatkozatát petőházi gábor.

/mti/

bb. 30. korszerűsítik a vas megyei mozikat

vid fm/ke/gy/fm 1960. szeptember 9.

vas megyében jelentős összegeket fordítanak a filmszínházak korszerűsítésére, tartozásaira. az idén például körmenyden 1,100.000, sárváron 78.000, kőszegen 20.000 forintot költöttek erre a célra.

/mti/

mti belföldi hírek

14 kiadás

1960. szeptember 9.

11 óra 20 perc

bb 24. ezer vonalú telefonközpontot adott át jugoszláv szakembereknek a beloiannisz híradástechnikai gyár

i kf/kf/s vg 1960. szeptember 9.

A beloiannisz híradástechnikai gyár és külkereskedelmi vállalat a budavox teljesítette legutóbbi jugoszláv megrendelését. Az üzemi jugoszláv szkeptje városi telefonközpontjának 1,000 állomásos bővítéséhez elkészítette a szükséges gépeket, berendezéseket. A jugoszláv szakértők, amikor látogattak a telefonközpontot, elmondották, hogy elégedettek a beloiannisz híradástechnikai gyár munkájával. /mti /

..-

bb. 34. százharminchárom brigád nyerte már el a szocialista címet a Lenin kohászati művekben

vid te/gy/ki 1960. szeptember 9.

A Lenin kohászati művekben igen eredményesen fejlődött a szocialista brigád-mozgalom. Ezt bizonyítják a napokban megtartott értékelések számadatai is. Ezek szerint ebben az évben szeptemberig 460 munkacsapat 4294 dolgozója vállalta a szerződésileg a megismerés cím megszerzését. Ezek közül a dolgozók fórumán, a termelési tanácskozásokon 133 munkabrigádot - köztük huszonegyet már másod ízben - érdemesítették teljesítményük alapján, a szocialista cím viselésére. A múlt évben még csak 250 munkabrigád 2.800 dolgozója vett részt az újfajta versenyben, s mindössze 18 munkacsapat szerezte meg a címet. A nagyüzemi pártbizottság, nemkülönben a szakszervezet hathatós támogatásával a szocialista brigád mozgalom népszerű lett a gyárban és mind inkább megközelíti a tömegmozgalmi jellegét.

A már másodízben szocialista címet és ezzel oklevelet nyert munkacsapatok között van - többek között - margóczy István Martinész brigádja, amely kemencéjéből egy éven át óránként csaknem egy tonnával csapott több acélt, mint amennyit a terve előírt és az acél minőségét is javította. Breitenbach Vilmos vasöntődei öntőformázó brigádja a vállalatnál átlagosan 14 kilogrammal több öntvényt készített egy óra alatt. Mikulás János nagykovácsműi tengelykovácsoló munkacsoportja éves átlagteljesítménye 14 százalékkal volt nagyobb a megköveteltnél. Külön érdemük még, hogy egész évben teljesen selejttel dolgoztak.

A szocialista brigád-mozgalom eredményességének további javítására - a nagyüzemi pártbizottság határozatának megfelelően - felülvizsgálják a brigádszerződéseket, s azokat a szot határozatának szem előtt tartásával dolgozzák át.

/mti/

10.26

mti belföldi hírek

15. kiadás

1960. szeptember 9.

11 óra 30 perc

bb 25. nyolc rádióadót készít a vietnami demokratikus köztársaságnak híradástechnikai iparunk

i kf/kf/s vg 1960. szeptember 9.

Híradás technikai iparunk termékei újabb külföldi piacra találtak. A budavox külkereskedelmi vállalat nemrégiben szerződést kötött a vietnami demokratikus köztársasággal, amelynek alapján nyolc rádióadót szállítunk.

Egy 50/80 kilowattos rövidhullámu adót - amely bár alkalmas műsor szórásra is - hírközlésre és táviratozásra készül - már a jövő év elején átadják a vietnami postának. Négy egyenként 5 kilowattos és három egyenként 15 kilowattos műsor-szóró rádióadót ugyancsak jövőre szállítanak a megrendelőknek. Valamennyi adót az ottani klímának megfelelően trópusi kivitelben készítenek. A tárgyaló külkereskedelmi vállalat még mikrohullámu telefonberendezésekről és kisteljesítményű adó-vevőkről, úgynevezett rádió telefonokról is. /mti /

..-

bb 26. több millió tonna szénvagyon új módszerű víztelenítését kezdte meg a titabányán

vid ki/te/s ki 1960. szeptember 9.

A titabányai szénbányászati tröszt vezetői már évek óta kísérleteznek veszélytelen víztelenítési módszer kidolgozásával, mely a szénmedencében vízveszélyes mezőben sokmillió tonna olyan szén fekszik, amelyet az eddig alkalmazott módszerekkel nem tudtak lefejteni. Hosszas megelőzőmunka után Noviczkij Ferenc és Ládai Jenő, a tröszt két főmérnöke a hazai karsztvízveszélyes bányákban eddig nem alkalmazott új módszert kipróbálták ki. Újtásukat - amelyet a miskolci nehézipari műszaki egyetem és a bányászati kutató intézet szakemberei is felülvizsgáltak és jóváhagytak - az egyik régi aknában, a 14-esben alkalmazták először. Itt ugyanis körülbelül négy millió tonna szén van rendkívül vízveszélyes területen. A nehéz, nagy óvatosságot és körültekintést igénylő munkát az aknamélyítő vállalat dolgozói most kezdték meg. A veszélyes szénmező határán kívül a föld felszínéről 230 méteres függőknát mélyítettek, a szénmező alatti dolomit rétegekbe. Ezen az aknán csak polják le a vizet és így szabadítják meg a hatalmas mennyiségű vizet a feljebb fekvő szénrétgeket. Így a bányászok veszély nélkül fejtik majd a szenet. A munka körülbelül három évet vesz igénybe. /mti /

9.39

..-

mti. belföldi hírek

16. kiadás 1960. szeptember 9. 11 óra 35 perc

bb 15. szeptember közepére elkészül a tolbuhin körút korszerű villamos pályája - előnyt szereztek a villamos vasutépítők a krisztina körúton is

i hbj/gg vm ki 1960. szeptember 9.

a tolbuhin körúton a fővárosi vasutépítő vállalat munkásai határidő előtt adták át a forgalomnak a csarnok felőli vágányt, a dimitrov szobor előtti vágányszakasz átépítése is jól halad. a tervek szerint szeptember közepén már ezen a sínpáron is járhatnak a villamosok, s a tolbuhin körúton lényegesen gyorsabban közlekedhetnek a villamosok. az elgondolások szerint a vágányépítést követően még rendbehozzák az uttestet is és ha az időjárás nem szól nagyon közbe, akkor a kitűzött határidő, - szeptember 25- előtt megindulhat a közúti forgalom is ezen a fontos útvonalon.

jó hírek érkeznek a krisztina körúti vágányépítésről is. a magyar jakobinusok tere és az Áttiltás utca között félszélösségben a vágányt már átadták és előreláthatólag itt is határidő előtt készülnek el a munkálatokkal. különösen igyekeznek az építők azért is, mert a tolbuhin körút és a krisztina körút vágányjavítása után, még ebben az esztendőben szeretnék a múzeum körúton is rendbehozni a villamospályát, amely jelenleg igen rossz állapotban van. azt tervezik, hogy még ebben az évben ezzel a munkával is végezzenek./mti/

bb 18. az othello-val nyitja kapuit a győri kislelud színház

vid fm/ke vm fm 1960. szeptember 9.

a győri kislelud színház szeptember 16-án shakespeare: othello című tragédiájának előadásával nyitja meg kapuit. ugyanakkor kiállítás nyitja a színházban shakespeare művek nagyszerű magyarországi bemutatóiról.

az új évadra a színházban bevezették a bérletrendszerét. s a bérletvásárlók 15 százalékos kedvezményben részesülnek. eddig több mint húsz ezren vásárolták bérletet a győri színház előadásaira. téli hónapokra ugyancsak tervezik a bérlet kiadását is tervezik. egy-egy termelőszövetkezeti község dolgozóit külön autóbuszokon utazzák majd győribe színházi előadásra./mti/

mti. belföldi hírek

17. kiadás 1960. szeptember 9. 11 óra 50 perc

bb 17. több mint kétszáz ezer forint a vas megyei üzemi könyvtárak fejlesztésére

vid fm/ke vm fm 1960. szeptember 9.

a szakszervezetek vas megyei tanácsa az idén több mint kétszáz ezer forintot költ az üzemi könyvtárak fejlesztésére, újabb könyvek vásárlására. ezenkívül tanfolyamot indított az üzemi könyvtárosok továbbképzésére./mti/

bb 19. szeptember 18-án avatják a monoki kossuth-szobrot

vid fm/ke vm fm 1960. szeptember 9.

kossuth lajos szülőfalujában, monokon a népfront-bizottság kezdeményezésére társadalmi gyűjtést indítottak az abaujszántói, a szikszói, a sátoraljaújhegyi, az encsi és a szerencsi járás falvaiban, hogy monoki szobrot állíthassanak a község nagy szülőltjének. a gyűjtés eredményesen zárult és a község vezetői kisleludi strob. zsigmond kossuth-díjas szobrászművészt bízták meg a szobor megmintaizálásával. a falu lakói rendbehozták a kossuth szülőház előtti területet, ahol a szobrot már fel is állították. az avató ünnepséget szeptember 18-án tartják./mti/

bb 20. tbc-betegotthon a pusztataskonyi kastélyban

vid fm/ke vm fm 1960. szeptember 9.

a pusztataskony határában lévő kastélyban szízszerényes tbc-betegotthont rendeznek be. az épület helyreállítását megkezdték. az első husz lakó már a jövő évben beköltözik./mti/

9.55

13. kiadás 1960. szeptember 9. 12 óra — perc

bb 21. nők iskolája és szülők akadémiaja pécssett
vid fm/ke vm fm 1960. szeptember 9.

a pécsi nőtanács szeptemberben megnyitja a nők iskolája és a szülők akadémiaja tanfolyamait. összesen husz helyen — köztük nagyszámban a peremvárosokban, így vasas, pécsbánya, szabolcs bányász településeken, gyárvárosban nyitlik nők iskolája. itt előadásokat hallgatnak a dolgozó nőket legjobban érdeklő kérdésekről, többek között a gyermeknevelésről, az anya jogvédelméről, egészségügyi tudnivalókról. ezenkívül — a szakszervezettel közösen — a gyárakban is indítanak nők iskoláját. a város három körzetében a szülők akadémiaját rendezik meg a pécsi nőtanács. ezeken kétezer látogatóra számítanak. a négy pécsi termelőségben dolgozó száz asszony a nőtanács mezőgazdasági tanfolyamán a nők munkájáról a közös gazdálkodásról, a nagyüzemi kertészkedésről, baromfivédelemről hallgat előadásokat. a pécsi városi nőtanács által szervezett nők iskoláin előreláthatólag hatezer hallgató vesz részt./mti/

bb 27. hétszáz méter mélyen is jól érzik magukat a „munkára fogott, baktériumok

vid ki/te vm ki 1960. szeptember 9.

a délzalai olajmezőkön az utóbbi öt évben eredményesen kísérleteznek az olajmezők természetes hozamapadásának megakadályozásával. ez év júliusában újabb, európa-szerte egyedülálló kísérlet kezdődött: laboratóriumban kitenyésztett baktériumokat állítottak a termelés szolgálatába. a lovászi kőolajtermelő vállalat műszaki dolgozói az ötvös Loránd geofizikai intézet segítségével fogtak hozzá a kísérlethez. az egyik hétszáz méter mély kutba mintegy 120 millió baktériumot és ezek táplálására husz mázsa melaszt sajtoltak a kísérletezők abból a feltevésből indultak ki, hogy a kutban elszaporodó baktériumok gázt fejlesztenek, ami csökkenti a rétegben a felületi feszültséget, s így a kőzethez tapadó apró olajszemcsék leválnak és az olaj kitermelhető. megállapították, hogy az eltelt idő óta a kut mellett mintegy nyolcvan-száz méterre levő, két megfigyelő-kutba is eljutottak már a baktériumok. az egyik kut hozama az utóbbi hetekben öt százalékkal növekedett. az első eredmény tehát igazolja a tudományos feltevést, hogy biológiai úton is fokozható az olajtermelés./mti/

10.02

19 kiadás 1960. szeptember 9. 12 óra 05 perc

bb 29. több mint kétmillió forint értékű társadalmi munka szolnok megyében

vid fm/ke vm fm 1960. szeptember 9.

szolnok megye lakossága az idén kétmillió forint értékű társadalmi munkára vállalkozott. a jászapáti fürdő építését öt termelőségvezető és a társadalmi szervezetek mintegy kétezer tagj 131.000 forint értékű munkával segítette. a mezőturi fürdő és sportpálya létesítésében 1300 társadalmi munkás vett részt és 120.000 forint kiadástól mentesítette a helyi tanácsot. jászberényben 40 férőhelyes napközis óvoda, törökszentmiklóson 40 személyes bölcsőde épült társadalmi erőből. tőszegen 250, kunszentmártonban 3 kunmadarason 500 dolgozó vállalkozott társadalmi munkára. a lakos hozzájárulásával ebben az évben két fürdőt, 11 orvosi rendelőt és egészségházat, 9 kutat, 12 általános iskolai tantermet építettek és csaknem 50.000 facsemetét ültettek el./mti/

bb 28. nagyszabású községfejlesztési munkákat terveznek somogy megyében

vid fm/ke vm fm 1960. szeptember 9.

somogy megyében az elkövetkező években jelentős összegeket irányoznak elő községfejlesztési célokra. a megyében mintegy 720.000 négyzetméter járdát készítenek, 111 kilométerrel bővítik a villanyhálózatot. kaposváron új vásárcsarnok a jókai-ligetben közfudó építését tervezik. ezenkívül 36 orvosi rendelőt, 10 orvoslakást, 70 óvodát, 25 általános iskolai tantermet és 33 pedagógus lakást létesítenek a megyében az elkövetkező években./mti/

bb 31. kelta sírok cucc határában

vid fm/ke vm fm 1960. szeptember 9.

a fejér megyei cucc község határában az időszerűség előtt második-harmadik századból származó, kelta sírokat tártak fel. bronz karpereceket, edényeket és fegyvereket is találtak./mi/

10.02

20. kiadás 1960. szeptember 9. 12 óra 15 perc

bb. 32. előzzük meg a serdülőkori magas vérnyomást

i ms/gg/gy/sr 1960. szeptember 9.

a fővárosi tanács ifjúsági szivbeteg gondozó intézetének munkatársai évek óta foglalkoznak a tanulók vérnyomásának vizsgálatával. az iskolaorvosok az intézetbe küldik azokat a tanulókat, akiknek vizsgálatát szükségesnek tartják, ezenkívül az intézet munkatársai az iskolában is megvizsgálják a tanulókat. gyakran két-három alkalommal is berendelik a gyerekeket és alapos belgyógyászati, röntgen, ekg, laboratóriumi és ige gyógyászati vizsgálatot tartázzák, hogy nem emelkedett-e vérnyomásuk a kóros szint fölé.

a vizsgálatokból több év távlatában az átlagos vérnyomási értékek lassu emelkedését lehet megállapítani, ugyanakkor emelkedett a kórosnak tekinthető fiatalkori hipertóniás esetek száma is. a vérnyomás ellenőrzése azért fontos, mert ha az átlagos vérnyomás értékek közel vannak a kóros szinthez, akkor a szervezet különböző megterhelései, izgalmai gyakran e szint fölé emelik a vérnyomást, amely ilyen módon könnyen kórossá változhat. a kifejezetten magas vérnyomású gyerekeknek pedig azért fontos az orvosok közbelépése és a betegség visszafejlesztése, mert az életrend megváltoztatásával a fiatalkori hipertónia többnyire teljesen gyógyítható. elhanyagolása esetén viszont a betegség fixálódik és állandó gyógyszeres kezelésre szorul.

- az intézet munkatársai főleg a magas vérnyomás eredetét, okait kutatják, amelyeknek megszüntetésével a betegség megelőzhető, illetőleg gyógyítható. a legfőbb okot a tanulók túlterhelésében találták, ami egyébként világprobléma. a megterhelést kevésbe bíró fiatal szervezetre háruló munka serdülőkorban sokszor meghaladja a felnőttekét. hogy a túlterhelés mennyire vezetőszeret játszik a hipertónia kialakulásában, az mutatja, hogy az intézet vizsgálatai szerint a magas vérnyomásban szenvedő diákok több mint ötven százaléka a kitűnő és jelesrendű tanulóknak esik, akik nem bujnak ki a feladatok elől, hanem igyekeznek azokat megoldani.

sokszor a szülők is túlzott igényeket támasztanak gyermekeikkel szemben, sok különösképp járattják őket, nem veszik figyelembe, vagy elfogultan ítélik meg gyermekeik szellemi és fizikai képességeit. gyakran a szülő a maga be nem teljesedett ambícióit szeretné gyermeke életében megvalósítani és ezért túlhajtja. különösen a sport és művészeti oktatás terén lehet találni ilyen beteges túlhajtásokkal. az orvosok véleménye szerint az iskolának és a szülőknek egyaránt az átlagos képességű tanulókhöz kellene szabniuk a feladatokat.

/folyt. köv./

10.09

21. kiadás 1960. szeptember 9. 12 óra 25 perc

bb. 32. /előzzük meg 1. folyt./ gy

a művelődésügyi minisztérium részéről az utóbbi időben örvendetes kezdeményezések történtek részben a tananyag meg- rövidítésére, részben a tanulási idő csökkentésére és az órák közötti szünetek növelésére. a továbbiakban a társadalom összefogására is szükség van. ha ugyanis a szülők megértéssel fogadják az orvosok megállapításait és csökkentik a gyermekekkel szemben támasztott követelményeiket, a legtöbb esetben a magas vérnyomás tünetei gyorsan visszafejlődnek és helyreáll az egészségi állapot, amint ezt az intézet tapasztalatai bőven igazolják. mint-hogy a hivatalos szervek már megindultak ezen az úton, remélhető, hogy a társadalom is követi őket és ebben az esetben minden remény megvan arra, hogy a fiatalok vérnyomásának emelkedését belátható időn belül teljesen felszámolják.

/mti/

bb. 33. a többéves tapasztalattal rendelkező közös gazdaságok munkáját tanulmányozzák a fiatal termelősövetkezetek tagjai

vid ká/j/gy/ká

1960. szeptember 9.

az őszi szántás-vetés, betakarítás után minden eddiginél nagyobb méretű oktató-nevelő munka kezdődik a termelősövetkezeti falvakban. sokszor parasztember fog papírt, ceruzát és különböző mezőgazdasági szaktanfolyamokon bővítik ismereteit. az oktatásban igen nagy szerepet kapnak a tapasztalatcserek, amikor is a fiatal szövetkezetek tagjai felkeresik a többéves tapasztalattal rendelkező közös gazdaságokat, megtanulják a munkaszervezés nagyüzemi módszerét, az üzemgazdaság sokrétű tudnivalóit. általában a szövetkezeti tagság kívánságának eleget téve, a megyei tanács mezőgazdasági osztálya több mint 1.100 szövetkezeti gazdát visz el nagymultu, gazdag tapasztalattal rendelkező termelősövetkezetekbe. heves megyében a cserelátogatásoknál új módszereket alkalmaznak. eddig főként a termelősövetkezet elnöke és főigazgatója látogatott el más gazdaságokba, most a tagság jelentős részét is elviszik a tanulmányutakra. szeptemberben 10 termelősövetkezet tervez cserelátogatást ebben a megyében, mindenképp a munkaszervezés, továbbá a baromfi-nevelés és a sertéstenyésztés tanulmányozására.

/mti/

10.14

mti belföldi hírek

22. kiadás 1960. szeptember 9. 12 óra 30 perc

bb 35. elkészült az első tizenhét méter hosszú utófeszített főtartó a tiszavidéki vegyikombinátban - szeptember közepére befejezik az ötemeletes irodaház összeszerelését

vid te vm ki 1960. szeptember 9.

a tiszavidéki vegyikombinát területén hétről-hétre többdolgozó kezdi meg a munkát, hogy az ország legnagyobb műtrágyagyára a határidőre elkészüljön. a több épületrészből álló hatalmas üzemet szovjet részlettervek felhasználásával, magyar mérnökök tervei alapján, előregyártott nagyelemekből építik fel. a dolgozók az új építési technológiát rövid idő alatt elsajátították és a különböző emelőberendezések segítségével gyorsuló ütemben szerelik az új létesítményeket. így például a kétemelet magas központi laboratóriumot és műszerjavító üzemet - 810 köbméter előregyártott elem felhasználásával - két hónap alatt szerelték össze. jelenleg az épületben a lépcsőházakat és a válaszfalakat építik.

a 31-es építőipari vállalat dolgozói példás munkát végeznek az ötemelet magas irodaház építésén is. toronydaru és törpe-daru segítségével az épület vasbetonvázát már összeszerelték és megkezdtek a zárófödémek, valamint a falpanelek elhelyezését. a habosított kohósalakból készült falrészeket hegesztéssel erősítik fel az épület szerkezeti vázára. az irodaház, valamint a mellette létesülő földszintes szárny összeszerelését a hónap közepére fejezik be.

a műtrágyagyrán legnagyobb létesítménye a cölöpalapokra épülő ammóniák előállító üzem lesz. a kétszáz ezer léghöbméteres, „u„ alakú épület 25 és 19 méter magas vasbeton tartópilléreit a helyszínen gyártják és beemelések után utófeszített főtartókkal kapcsolják össze. ezekre a keretállásokra helyezik el a födémeket és a falpaneleket. eddig harminchat tartópiller készült el és ezekből négyet már a helyére emeltek.

a tiszapalkonyai építkezéseken első ízben alkalmazzák az utófeszített főtartókat. ennek előnye, hogy kevesebb vas felhasználásával, az eddiginél nagyobb teherbírásu és rugalmasabb vasbetont készíthetnek. az első 18 méter hosszú és 12 tonna súlyú főtartó utófeszítését most fejezték be. egy különleges hidraulikus berendezés segítségével 12, - egyenként 7 milliméter vastagságú - acélszálat húztak a főtartóba, s azokkal végezték el a betonelem utófeszítését.

a műtrágyagyrán építésére az idén 165 millió forintot fordítanak./mti/

10.20

mti belföldi hírek

23. kiadás

1960. szeptember 9. 15 óra 20 perc

bb 36. koszoruzások bulgária nemzeti ünnepe alkalmából

vt/hnó vm hk

1960. szeptember 9.

a bolgár nép nemzeti ünnepe, bulgária felszabadulásának 16. évfordulója alkalmából pénteken délelőtt krasztyu sztojcsev nagykövét vezetésével a bolgár népköztársaság magyarországi nagykövetségének tagjai megkoszorúzták a szovjet hősök szabadság téri emlékművét. a koszoruzásnál megjelentek: kovács pál, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese, valamint a külügyminisztérium és a honvédelmi minisztérium képviselői. ott volt m.a. popov, a szovjetunió magyarországi nagykövetségének ideiglenes ügyvivőjével az élén a szovjet nagykövetség több tagja.

ugyancsak pénteken délelőtt koszorút helyeztek georgi dimitrov szobrára, a dimitrov téren./mti/

bb 38. a fővárosi tanács pénteken határozott: új közlekedési rend lesz a calvin téren is - az intézkedések szeptember 19-én lépnek életbe - teherautók nem közlekedhetnek a téren

i hbj/te vm ki

1960. szeptember 9.

a fővárosi tanács közlekedési igazgatósága és a belügyminisztérium közlekedésrendészeti osztálya a napokban a helyszínen vizsgálta meg hogyan lehetne jelentősen enyhíteni a calvin tér forgalmát. a helyszíni tapasztalatok alapján a fővárosi tanács pénteken fontos intézkedéseket hozott. megállapították, hogy a téren közlekedő járművek 40 százaléka teherautó. ezért elhatározták, hogy ha a tolbuhin körút ismét megnyílik a közúti közlekedés előtt, a calvin téren tilos lesz a teherautó forgalom. erre egyébként nemcsak a calvin tér tehermentesítése érdekében van szükség, hanem a gellért tér és a szabadság hid forgalmának meggyorsítása miatt is.

a határozat szerint a budafalé haladó 7-es autóbuszokat elterelik a calvin térről. ez lehetővé teszi, hogy a kossuth tizedes utca és a felszabadulás tér sarkán a 7-es autóbuszoknak ne kelljen nagy ívben befordulniuk, ami akadályozza az autó- és a gyalogos forgalmat.

/folyt.köv./

11.41

24. kiadás

1960. szeptember 9.

15 óra 10 perc

/bb 38. a fővárosi tanács....1.folyt./vm

a 7-es autóbuszok új utvonala buda felé a következő lesz: a kossuth Lajos utcából egyenesen folytatják utjukat a kigyó utca felé. a fővárosi autóbusz üzem új megállóhelyet létesít a felszabadulás téren a szőnyeg-árutitő bizományi áruház előtt. ezután az autóbuszok a kigyó utcán a váci utcán és a dimitrov téren át érik el a szabadság hidat. a kigyó utcában megszüntetik a személyautók parkolását és az itt áthaladó járművek óránként csak 30 kilométeres sebességgel haladhatnak.

további intézkedés: a madách tér felé haladó 6-os és 8-as autóbuszok calvin téri megállóját áthelyezik a múzeum körutra, közel a múzeum kapujához. a téren lévő taxi állomás a királyi párt utcában kap majd helyet és így a térnek ez a szakasza három nyomtávúvá szélesedik.

egyelőre ezekkel az intézkedésekkel igyekeznek meggyorsítani a forgalmat a calvin téren. tervezik azonban, hogy a jövő esztendőben a 77-es trolibuszok nem vesznek majd részt a körforgalomban, hanem a baross utcából kis ívben térnek vissza utvonulatra.

a fővárosi tanács intézkedése szerint a calvin téren is - miként a baross téren - az új forgalmi rend szeptember 12-én lép életbe./mti/

bb 37. a lotto nyerőszámai

i kf/kf vm ki

1960. szeptember 9.

A lotto 37. játékheti nyerőszámának sorsolását pénteken délután 10 órai kezdettel pécsszabados bányatelen tartotta a sportfogadási és lotto igazgatóság. erre a hétre 4,032.247 szelvényt küldtek be a fogadók, így egy-egy nyerőszámlára 1,512.092 forint jut.

a kisorsolt nyerőszámok a következők:

45, 50, 75, 86, 88./mti/

11.53

Je

R

25. kiadás

1960. szeptember 9.

15 óra 25 perc

bb 40. határidő előtt munkába állították a péti nitrogénművek ötödik ammónia kompresszorát - havonta száz vagon műtrágyával gyártanak többet

vd1 te vm ki

1960. szeptember 9.

a péti nitrogénművekben a gazdaságosabb munka érdekében intézkedési tervet dolgoztak ki, sőt külön műszaki fejlesztési csoportot létesítettek a rejtett tartalékok felkutatására, az üzemek közötti együttműködés jobb megszervezésére. a terv egyik legfontosabb feladata: a régebben üzemben kívül helyezett 5-ös számú ammonia-kompresszor felújítása, s az ezzel kapcsolatos műszaki feladatok megvalósítása. a gyár szakemberei szoros kapcsolatot létesítettek a javítást végző klement gottwald gyár elektromérnökeivel, s a közösen végzett jó munka eredményeképpen több mint két héttel a kitűzött határidő előtt munkába állították a berendezést. a péti nitrogénművek 5. kompresszora naponta mintegy 13-15 tonnával fokozza a műtrágya alapanyagának, az ammóniának termelését, s ez havonta mintegy száz vagon műtrágya többletet jelent./mti/

bb 39. szombaton és vasárnap békekölcson sorsolás

i kf/kf vm ki

1960. szeptember 9.

az országos takarékpénztár - mint már ismeretes - szeptember 10-én és 11-én rendezti az első, az ötödik és a hatodik békekölcson 1960. második félévi sorsolását. a húzások szombaton délután fél háromkor kezdődnek budapesten, a fővárosi tanács városház utcai művelődési termében.

az első napon az első békekölcsonból 60.400 kötvényre mintegy 19 millió forintot sorsolnak. vasárnap a húzásokat délután 10-12 óra között bonyolítják le. a kisorsolásra kerülő 157.300 ötödik békekölcson kötvényre 30 millió forint, a 150.400 hatodik békekölcson kötvényre pedig csaknem 36 millió forint nyeremény jut./mti/

12.27

Je

M

mti belföldi hírek

26. kiadás

1960. szeptember 9.

15 óra 30 perc

bb 41. időjárásjelentés

tm vm

1960. szeptember 9.

a meteorológiai intézet jelenti szeptember 9-én, pénteken 13 órakor:

napos idő

a nyugat-európa felett elhelyezkedő anticiklon hatására európa nagy részén csendes, napos, de az évszakhoz képest kissé hűvös időjárás uralkodik. a szovjetunió európai területének északi részén hűvös, szeles, esős, ettől délkeletre viszont igen meleg az idő. hazánkban tegnap a dunántúlon erősebb, máshol részben felhős volt az ég. a napsütés időtartama a dunántúl középső részén egy óránál kevesebb volt, máshol 5-7, debrecenben és a mátra környékén 10 óra hosszat sütött a nap. délelőtt a dunántúlon, éjszaka az ország északi részén hullott kisebb eső, mennyisége azonban csak Lillafüreden érte el a 2 millimétert. a hőmérséklet napközben általában 15-20, békéscsabán és szarvason 21 fokig emelkedett de szentgotthárdon és zalaegerszegen csak 13 fok volt. az éjszakai lehülés tovább erősödött. a hőmérséklet általában 4-9 fokig süllyedt, sőt a talaj közelében egy-két helyen megközelítette a 0 fokot. budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 13.3 fok volt, a sokévi átlagnál 4.8 fokkal alacsonyabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 16 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 769 milliméter, gyengén emelkedő irányzatú. a balaton vizének hőmérséklete síófokon 16 fok.

várható időjárás szombat estig: napos idő, a déli órákban felhőképződés, egy-két helyen keves esővel. fokozatosan gyengülő északi szél. hideg éjszaka. néhány helyen, elsősorban a dunántúlon reggeli köd. a nappali felmelegedés kissé fokozodik. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 5-9 fok között. egyes mélyebb fekvésű helyeken gyenge talajmenti fagy. legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 17-22 fok között.

távolabbi kilátások: vasárnap és hétfőn napos idő, a hőmérséklet fokozatosan emelkedik. a duna vízállása ma reggel: 356 centiméter. /mti/

13.35

Se

mti belföldi hírek

27. kiadás

1960. szeptember 9.

15 óra 55 perc

bb 42. törvénysértés, vesztegetés miatt 28, - zömmel belvárosi kisiparosnak megsemmisítették az iparengedélyét, illetve elvették az üzlethelyiségét - a harmadik kerületi kisiparosok ankéton ítélték el a megvesztegető kisiparosokat

i hbj/tm vm ki

1960. szeptember 9.

a fővárosi bíróság néhány hónappal ezelőtt tárgyalta több volt tanácsi alkalmazott bűnügyét. a tárgyaláson beigazolódott, hogy ezek a volt tanácsi alkalmazottak kisiparosoknak pénzért, vagy egyéb ellenszolgáltatásért iparengedélyt, illetve üzlethelyiséget adtak. a tárgyalás során az is nyilvánvalóvá vált, hogy kik jutottak törvénytelen eszközök segítségével iparengedélyhez, illetve üzlethelyiséghez. a volt tanácsi alkalmazottakat a törvény szigorú szűrtte, az illetékes ügyészek azonban óvást emeltek az iparengedélyek kiadása, illetve az üzlethelyiségek kiutalása ügyében is. a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága helyt adott az ügyészek óvásainak és a törvénytelenül kiadott iparengedélyeket, illetve üzlethelyiség kiutalásokat megsemmisítette. összesen 28 kisiparos törvénytelenül kiadott iparengedélyét, illetve törvénytelenül történt helyiségkiutalását semmisítették meg. az érintett kisiparosok zömmel belvárosiak.

ezt az ügyet egyébként megtárgyalták a harmadik kerületi kisiparosok is, akik elítélték a megvesztegetők törvénysértő magatartását. ez érthető is, hiszen a fővárosi tanács megadja a lehetőségét a becsületes kisiparosoknak a munkára. ezt mutatja az is, hogy az elmúlt másfél év alatt 232 új iparengedélyt adott ki a fővárosi tanács ipari osztálya. a törvénytelenül, vesztegetéssel megszerzett iparengedélyek megsemmisítése ügyében a kiosk is arra az álláspontra helyezkedett, amire minden becsületes kisiparos, hogy a törvénytelenül vesztegetéssel szerzett jogokat meg kell semmisíteni. /mti/

bb 43. tanévnyitó ünnepség az ötvös Loránd tudományegyetemen

t vt/ke vm fm

1960. szeptember 9.

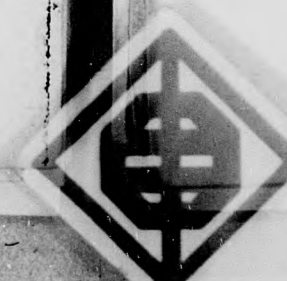
professzorok, oktatók, hallgatók töltötték meg pénteken délelőtt a munka vörös zászló érdemrendjével kitüntetett 325 éves ötvös Loránd tudományegyetem aulaját. itt rendezték az 1960/61-es tanévnyitó egyetemi közgyűlést, amelyen megjelent Kelen Béla, a budapesti pártbizottság titkára, s ott voltak a társegyetemek képviselői is.

/folyt.köv./

14.25

Se

M

25. kiadás

1960. szeptember 9.

16 óra — perc

/bb 43. tanévnyitó ünnepség az....1.folyt./vm

A himnusz hangjai után dr. ortutay gyula rektor mondott ünnepi beszédet. részletesen értékelte az egyetem 1959/60-as oktatási évi tanulmányi, tudományos eredményeit, kulturális és sportmunkáját. a továbbiakban az egyetem előtt álló újabb feladatokról beszélt, amelyek szorosan összefüggnek oktatásügyünk továbbfejlesztésének irányelveivel. - legfontosabb feladatunk - mondotta többek között, - hogy az új oktatási évben minden elméleti és gyakorlati tudással, tapasztalattal a reform sikeres végrehajtását segítsük. nemcsak bizonyos szakismereti anyagokat kell átadnunk a hallgatóknak, hanem alapvető feladatunk, hogy a társadalomért, a közösségért élő és munkálkodo, szocialista öntudatu fiatalokat neveljünk. mindnyájan - a rektori tanács, az egyetemi tanács tagjai - felelősséget érzünk a ezért és majd ennek megfelelően dolgozunk.

az ünnepi beszéd után - a régi egyetemi hagyományoknak megfelelően - gyémánt és arany-diplomákat adtak át több évtizedes kiemelkedő munkásságuk elismeréséül 60, illetve 50 évvel ezelőtt végzett hallgatóknak. gyémánt-diplomát kapott dr. földes mér ügyvéd, s egyidejűleg 17 ötvén esztendővel ezelőtt végzett - hallgatónak nyújtott át arany-diplomát az egyetem rektora.

a kitüntetettek nevében dr. csipka pál arany-diplomás mondott köszönetet az elismerésért.

a tanévnyitó egyetemi közgyűlés az internacionálé hangjait ért véget./mti/

bb 45. vasárnap rendezik meg az országos kisipari fodrászversenyt
i sz/te vm ki 1960. szeptember 9.

vasárnap délután a ganz-mávg delej utcai művelődési otthonban kerül sor a kisiparosok országos fodrászversenyére. a legjobb budapesti és vidéki mestereken kívül részt vesznek versenyen a fodrász világbajnokságra jelölt osztrák, német és francia fodrászok is. a külföldiek legújabb nappali frizurákból tartanak fésülési bemutatót./mti/

14.35

29. kiadás

1960. szeptember 9.

16 óra — perc

bb 44. budapestre érkezett nureddin k hale, az egyesült arab köztársaság elnöke

te vm fm

1960. szeptember 9.

a magyar népköztársaság elnöki tanácsának és kormányának meghívására pénteken délután budapestre érkezett nureddin k hale az egyesült arab köztársaság elnöke és neje, valamint kísérete.

a vendégeket a ferihegyi repülőtéren kállai gyula, a minisztériumok első elnökhelyettese és felesége, valamint kristóf istván, az elnöki tanács titkára, özöttner sándor nehézipari miniszter, inoze jeno külkereskedelmi miniszter, veres józsef budapest fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnöke, szarka károly külügyminiszterhelyettes, s a politikai és gazdasági élet számos más vezető személyisége fogadta.

jelen volt a fogadásnál musztafa ali khalif, az egyesült arab köztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője és a nagykövetség tagjai.

kállai gyula köszöntött a vendégeket, akiknek uttörök virágcsokrokkal kedveskedtek.

nureddin k hale elnök a megérkezés után adott nyilatkozatában üdvözölte a magyar népet és vezetőit, s kifejezte az a reményt, hogy látogatása során tovább mélyülnek magyarországgal és az egyesült arab köztársasággal kapcsolataink./mti/

bb 46. nyilvános vita a nyereségrészesedés rendszeréről

te vm ki

1960. szeptember 9.

a magyar közgazdasági társaság pénzügyi szakosztályának nyilvános vitát rendez hogyan fejlesszük tovább a nyereségrészesedés rendszerét címmel dr. császár ferencnek a figyelo 36./1960.ix.6-i/ számában megjelent hasonló című cikke alapján. a vita időpontja a figyelo fenti számában megjelent hírtől eltérően 1960. szeptember 14-én 15 órakor lesz a kossuth klubban./mti/

1.14.45

30. kiadás

1960. szeptember 9.

16 óra 05 perc

bb 47. hangverseny-autobuszok a fertődy haydn-estekre

it/vm ki

1960. szeptember 9.

szeptemberben és októberben minden szombaton este haydn-kamarazene-estét rendeznek fertődön. a hangversenyekre az ibusz autóbusz-különjiratokat indít. /mti/

bb 48. kiosztották a nemzetközi borverseny díjait

it/vm ki

1960. szeptember 9.

a mezőgazdasági múzeum aulijában pénteken délelőtt ünnepélyesen kiosztották a második budapesti nemzetközi borverseny díjait. a versenyen résztvett országok számos képviselőjén kívül megjelent az ünnepségen rené protín, a nemzetközi szőlészeti és borászati hivatalt igazgatója is.

a díjkiosztó ünnepséget keserű jános földművelésügyi miniszterhelyettes nyitotta meg, majd rakos nyi lászló, egyetemi tanár, a bírálóbizottság elnöke ismertette a verseny eredményét és gazdasági jelentőségét, majd keserű jános földművelésügyi miniszterhelyettes kiosztotta a díjakat.

a második budapesti nemzetközi borversenyen 24 ország 860 bora indult; ezek közül 220 arany-, 448 ezüst- és 111 bronzéremet, 19 pedig oklevelet nyert. a magyar szőlő- és borközpontok st a versenyen 290 fajta bor képviselték, s minőségüket 268 érem és oklevél jelzi. /mti/

bb 49. a balatoni intéző bizottság és a veszprém megyei tanács közösen vizsgálta meg az üdülők fejlesztésének lehetőségeit a balaton északi partján

vid/vm tm ki

1960. szeptember 9.

a balatoni intéző bizottság és a veszprém megyei tanács vezetői csütörtökön és pénteken sorra látogatták az észak-balaton-parti üdülőhelyeket, helyszíni szemléket tartottak és megvitatották a közösi tanácsok vezetőivel a jövő évi fejlesztési terveket. a közös bizottság major belének, a balatoni intéző bizottság fűtőknének és bakos istvánnak, a veszprém megyei tanács vb. elnökének vezetésével csütörtökön az északi part hat nagyobb üdülőhelyén tartott ülést.

/folyt.köv./

15.05

31. kiadás

1960. szeptember 9.

16 óra 45 perc

bb 49. a balatoni intéző bizottság és a veszprém megyei...1.folyt./m

a legszükségesebb beruházásokról, az üdülőhelyi díjak felhasználásáról tanácskoztak. az északi parton a következő években balatonalmádit fejlesztik legnagyobb arányban. itt nagy vikend-központot alakítanak ki. a további fejlesztés előfeltételeként megoldják a szennyvíz-derítés problémáját, az ivóvíz-ellátás javítására pedig még ez évben 4,800.000 forintot költenek. az ősszel megkezdik az új bazár sor építését. az idén már kétszeresére bővített strand kötrésére további 1,800.000 forintot fordítanak. bővítik a közösi-hez tartozó káptalanfüredi és budatavai strandot, korszerű világítótestekkel látják el a parkot. a már megkezdődött tervezőmunka alapján a jövő év végén hozzálatnak az üdülőttelep 2. legforgalmasabb útjának korszerűsítéséhez.

balatonfüreden a központi beruházáson kívül csupán a közösi tanács anyagi erőforrásaiból több mint 600.000 forintot költenek a strand és a móló környékének fejlesztésére. a nagy idegenforgalmi központ strandját több mint kétszeresére bővítik és még az idén befejezik az iszapkötrést. ezenkívül parkosítják a móló környékét, új gépjárműparkolóhelyeket építenek és rendbehozzák az utakat.

a jövőben hasonlóan nagy gondot fordítanak a tihanyi félsziget fejlesztésére, ahol a felső központban rövidesen megkezdik az új mozi és művelődési ház, valamint egy üzletsor építését.

az idei szezon befejeztével az eddigieknél is nagyobb arányú munkák kezdődtek a balaton-parton: hozzálatnak a partvédelmi munkához, bővítik és kotorják a strandokat, közművesítik a nagyforgalmu üdülőhelyeket, sátoráborok, új kereskedelmi és idegenforgalmi központok épülnek, számos sürgető feladat megoldásával megteremtik a kidolgozott általános fejlesztési tervek megvalósításának előfeltételeit. /mti/

bb. 50. a husz legnagyobb könnyűipari vállalat vezetői a minisztériumban értekezleten számoltak be a tervteljesítésről - a könnyűipar előreláthatóan több mint egymilliárd forint értékű árut készít terven felül

i sz/hné/ki/e

1960. szeptember 9.

csütörtökön a könnyűipari minisztériumban nagy józsefné miniszter vezetésével annak a husz legnagyobb vállalatnak a vezetői tanácskoztak a tervteljesítésről, amelyek a könnyűipar termelésének csaknem 50 százalékát adják. megvitatták a gyárak második félévi feladatait és azt, hogy a kereskedelem részéről ujabban felmerült igényeknek miképpen tehetnek eleget. a könnyűipari vállalatok előreláthatóan egymilliárd forint értékű áruval telteljesítik termelési terveiket, de szeretnék, ha mintegy másfél milliárd forint értékű árut adhatnának át terven felül a kereskedelemnek. a vita vezető előadást tartó földi lászló, a miniszter első helyettese, felhívta a figyelmet arra, hogy a terven felüli gyártmányok gazdaságosan előállított, jóminőségű termékek legyenek. a tervteljesítésnél jól kihasználhatják a gyárak vezetői az önálló gazdálkodás lehetőségeit.

az értekezleten részvevő vállalatvezetők sora elmondották, hogyan halad gyárukban a tervteljesítés és milyen többletermékek gyártására vállalkoznak. a lőrinci fonó például a negyedik negyedévben 40 tonna fonat terven felüli gyártását vállalta, mert az egyik szocialista brigád kísérleteinek eredményeként gyorsabb fordulatszámon működtethetik a fonó-orsókat. a duna cipógyár igazgatója bejelentette, hogy késznek 40 000-45 000 pár terven felüli cipő gyártására. a budapesti harisnyagyár dolgozói, amint azt a vállalat vezetői az értekezleten közölték, a tervezetten kívül félmillió pár harisnya elkészítését vállalják. a vörös október férfiruhagyár a szatyorok átszervezésével, a gépek jobb kihasználásával eléri - mondotta a gyár igazgatója - , hogy az év végéig 15 millió forint értékű árut, 9 000-10 000 öltönyt és 6 000 külön nadrágot adhat át a kereskedelemnek. a tiszai cipógyár 90 000 láb-beli terven felüli gyártására készült fel, de a gyár vezetői kérték, hogy a pamutipar gondoskodjék elegendő szegőszatyorról. vállalatuk teljesítésének másik feltétele, hogy a csepeli varrógépgyár kellő időben szállítsa megrendelt varrógépeket. a május 1. ruhagyár igazgatója bejelentette, hogy 15 millió forint értékű ruházati cikket szándékoznak gyártani az előírt mennyiségén kívül, de ehhez az szükséges, hogy elegendő szövetet szállítsanak a gyapjúgyárak. többek között kérte, hogy a karácsonyi forgalomban kerülő fiúöltönyökhöz kellő időre készítsenek el 50 000 méter szövetet.

/mti/

bb. 51. harminchárom százalékkal csökkenti a paradicsomszedés költségeit az új félautomata szedőgép - zöltségbetakarítási bemutató soroksáron

t kz/ká/e

1960. szeptember 9.

a kertészeti és szőlészeti főiskola soroksári tangazdaságában pénteken mutatták be a szakembereknek a legújabb típusú zöltségbetakarító gépeket: félautomata szedő gépet, a szállító, rakodó és osztályozó berendezést.

a tangazdaságban már üzemi gyakorlatban is kipróbált és bevált gépek működéséről, alkalmazásuk hasznosságáról magyar sándor, a gazdaság igazgatója tájékoztatta a résztvevőket.

utalt arra, hogy a termelőszövetkezeti gazdaságok kialakulásával megteremtődtek a nagyüzemi zöltségtermesztés szervezeti feltételei, a tudományos kutatás pedig igen eredményesen munkálkodik a nagyüzemi termelés agrotechnikai problémáinak tisztázásán. új, nagyobb termelékenységű fajtákat, új termelési eljárásokat ad a gyakorlati gazdáknak, illetve kertészeknek. számottevő lemaradás egyedül a kertészeti termelés gépesítése terén tapasztalható, noha éppen e téren találhatóak a legbőségebb tartalékok.

a tangazdaság 1958-ban holdanként 170 mázsa paradicsomot termelt. ezt a hozamot nagy távlatban is maximumnak tartották, s a holdankénti 200 mázsás termés elérhetetlennek látszott. ez az idén új fajták, korszerűbb termelési eljárások és gépek használata következtében 32 hold átlagában 250 mázsa átlagtermés. a termés-emelkedés és a gépek alkalmazása igen számottevően megváltoztatta az önköltségi mutatókat. az új félautomata szedőgéppel nagyon óvatos számítás szerint is kereken 35 százalékkal csökkent a szedés költsége. gyakorlati jelentőségét eléggé megvilágítják azok az adatok, melyek szerint 32 hold paradicsom 520 000 forintot kitevő össz-termelési költségének 35,1, a ráfordított össz-munkabérnek pedig 66,5 százalékát emészti fel a kéziszedés. a mázsánkénti kifizetett szedési munkabér 23 forintról 16 forintra csökken. a paprikaszedés költsége 40, a karalábéé pedig 25 százalékkal csökken az új gép alkalmazásával.

magyar sándor tájékoztatója után a bemutató részvevői megtekintették a gépeket. a szedőgépek - traktorra szerelt, hidraulikával működő, billenthető tartályok - a sorok között haladnak. két változatát mutatták be. az egyik típuson ülve, a másiknál a gép után haladva dolgoznak a szedők.

/folyt.köv./

bb. 51. /harminhárom százalékkal...folyt./e

a gép a törekeny zöldségfélét - például paradicsomot - rekeszben, a kevésbé törekenyeket pedig tartályba ömlesztve szállítja el a tábláról, a csomagolóhelyen gépek válogatják és osztályozzák a termést és egy ugynevezett rakólap segítségével vagonba vagy gépkocsiba is lenyegében emberi munka igénybevétele nélkül kerül.

a gépek megtekintése közben a szakemberek között élénk vita alakult ki. felszólalt a vitában dr. somos andrás kossuth-díjas akadémikus, a kertészeti és szőlészeti főiskola igazgatója. rámutatott, hogy a bemutatott gépek a termelési gyakorlatban beváltak, szükséges és hasznos lenne, ha a kutató intézetek mielőbb felülvizsgálják, minősítenék őket, az ipar pedig megkezdene a sorozatgyártásukat. a zöldségtermelés feladata - hangsúlyozta - az, hogy csökkentse a termelés önköltségét, bel- és külföldön egyaránt, hogy csöbben tudja piacra vinni az árut. ennek pedig legfontosabb feltétele, hogy az egyes munkák gépesítése után rátérjünk egész munkafolyamatok gépesítésére. /mti/

bb. 52. 140 évvel ezelőtt hunyt el a mezőgazdasági tudományok nagy úttörője - hétfőn nyílik a tessedik-émlékiállítás

tie/ká/e

1960. szeptember 9.

a mezőgazdasági muzeumban hétfőn megnyílt tessedik-émlékiállítást pénteken délelőtt bemutatták a sajtó képviselőinek. a kiállítás jellegéről és anyagáról matolcsi jános, a muzeumi főigazgatója tartott tájékoztatót.

a kiállítás anyaga szemléltetően dokumentálja a 140 évvel ezelőtt elhunyt tessedik sámuelt munkásságát. nemcsak a hazai agrárkutatásnak volt úttörője, de minden elődjénél és kortársánál mélyrehatóbban tanulmányozta a magyar parasztság életét, bonckés átá vette az egész magyar földművelés helyzetét, s felismerve és sürgetve a legfontosabb gazdasági és kulturális változtatásokat, korát megelőzve a polgári reformok előhírnökévé vált a 19. század második felében.

/folyt.köv./

16,50

La

R

bb. 52. /140 évvel ezelőtt...folyt./e

korabeli rajzok és mai fényképek, diorámák és makettek illusztrálják a kiállításon tessedik szociográfiai, falurendezői tevékenységét. nagyrészt neki köszönhető, hogy működésének központja, szarvas ma is legrendezettebb községeink közé tartozik. könyvek, tantervek, rajzok emlékeztetnek úttörő pedagógiai munkásságára: a világ első, általa megalapított mezőgazdasági szakiskolájában a politechnikai képzés „oszt.” szervezte meg. széleskörű ismeretéről, lelkes felvilágosító tevékenységéről tanuskodnak a kiállításon eredeti példányokban bemutatott és tablókön idézett írásai: a magyar parasztságról szóló, nagybterjedelmű művén, több tankönyvön kívül 140 tanulmányt írt a korában legégetőbb gazdasági, falufejlesztési és pedagógiai kérdésekről.

a kiállítás anyagának arányai is kifejezik, hogy sokoldalú tevékenysége mellett tessedik sámuelt elsősorban mégis a mezőgazdasági tudományok elméletének és gyakorlatának volt nagy úttörője. a kiállított írások és képek, növények és talajminták utalnak arra, hogy alig van a mezőgazdaságnak olyan ágazata, amellyel ne foglalkozott volna, amelynek fejlődését ne segítette volna legalább néhány hasznos tanácsot. parókiájának és iskolájának kertje a magyar mezőgazdaság első kísérleti intézményének szerepét töltötte be: az általa bevezetett, s máig is alkalmazott dígózási eljárással megjavított terület még most is valóságos oázis a szarvas-környéki szikes határokban. a híres békési lucernák, az akácfa-ágak, a zöldségtermesztést, gyümölcsfa-oltást, selyemhernyó-tenyésztést ábrázoló képek hívják fel a kiállítás látogatóinak figyelmét, mennyi új növény és módszer meghonosításával és elterjesztésével járult hozzá tessedik sámuelt a szarvasi környék és közvetve az egész ország mezőgazdaságának haladásához.

a kiállítás előterében tessedik sámuelt új felfogású portróját, szabó iván szobrászművész alkotását helyezték el. /mti/

16,55

La

M

bb. 51. /harminchárom százalékkal...folyt./e

a gép a törékeny zöldségféléket - például paradicsomot - rekeszben, a kevésbé törékenyeket pedig tartályba ömlesztve szállítja el a tábláról. a csomagolóhelyen gépek válogatják és osztályozzák a termést és egy ugynevezett rakólap segítségével vagonba vagy gépkocsiba is lényegében emberi munka igénybevétele nélkül kerül.

a gépek megtekintése közben a szakemberek között élénk vita alakult ki. felszólt a vitában dr. somos andrás kossuth-díjas akadémikus, a kertészeti és szőlészeti főiskola igazgatója. rámutatott, hogy a bemutatott gépek a termelési gyakorlatban beváltak. szükséges és hasznos lenne, ha a kutató intézetek mielőbb felülvizsgálják, minősítenék őket, az ipar pedig megkezdene a sorozatgyártásukat. a zöldségtermelés feladata - hangsúlyozta - az, hogy csökkentse a termelés önköltségét, bel- és külföldön egyaránt, hogy csöbben tudja piacra vinni az árut. ennek pedig legfontosabb feltétele, hogy az egyes munkák gépesítése után rátérjünk egyes munkafolyamatok gépesítésére. /mti/

bb. 52. 140 évvel ezelőtt hunyt el a mezőgazdasági tudományok nagy úttörője - hétfőn nyílik a tessedik-émlékiállítás

t i e / k i / e

1960. szeptember 9.

a mezőgazdasági muzeumban hétfőn megnyíló tessedik-émlékiállítást pénteken délután bemutatták a sajtó képviselőinek. a kiállítás jellegéről és anyagáról matolcsi jános, a muzeum főigazgatója tartott tájékoztatót.

a kiállítás anyaga szemléltetően dokumentálja a 140 évvel ezelőtt elhunyt tessedik sámuelt munkásságát. nemcsak a hazai agrárkutatásnak volt úttörője, de minden elődjénél és kortársánál mélyrehatóbban tanulmányozta a magyar parasztság életét, bonckés alá vette az egész magyar földművelés helyzetét, s felismerve és sürgetve a legfontosabb gazdasági és kulturális változtatásokat, korát megelőzve a polgári reformok előhírnökévé vált a 19. század második felében.

/folyt.köv./

16,50

La

R

bb. 52. /140 évvel ezelőtt...folyt./e

korabeli rajzok és mai fényképek, diorámák és makettek illusztrálják a kiállításon tessedik szociográfiai, faurendezői tevékenységét. nagyrészt neki köszönhető, hogy működésének központja, szarvas ma is legrendezettebb községeink közé tartozik. könyvek, tantervek, rajzok emlékeztetnek úttörő pedagógiai munkásságára: a világ első, általa megalapított mezőgazdasági szakiskolájában a politechnikai képzés „osztály” szervezte meg. széleskörű ismereteiről, lelkes felvilágosító tevékenységéről tanuskodnak a kiállításon eredeti példányokban bemutatott és tablókön idézett írásai: a magyar parasztságról szóló, nagyobbterjedelmű művén, több tankönyvön kívül 140 tanulmányt írt a korában legégetőbb gazdasági, fa- lufejlesztési és pedagógiai kérdésekről.

a kiállítás anyagának arányai is kifejezik, hogy sokoldalú tevékenysége mellett tessedik sámuelt elsősorban mégis a mezőgazdasági tudományok elméletének és gyakorlatának volt nagy úttörője. a kiállított írások és képek, növények és talajminták utalnak arra, hogy alig van a mezőgazdaságnak olyan ágazata, amellyel ne foglalkozott volna, amelynek fejlődését ne segítette volna legalább néhány hasznos tanácsal. parókiájának és iskolájának kertje a magyar mezőgazdaság első kísérleti intézményének szerepét töltötte be: az általa bevezetett, s máig is alkalmazott digózási eljárással megjavított terület még most is valóságos oázis a szarvas-környéki szikes határokon. a híres békési lucernák, az akácfa-ágak, a zöldségtermesztést, gyümölcsfa-oltást, selyemhernyó-tenyésztést ábrázoló képek hívják fel a kiállítás látogatóinak figyelmét, mennyi új növény és módszer meghonosításával és elterjesztésével járult hozzá tessedik sámuelt a szarvasi környék és közvetve az egész ország mezőgazdaságának haladásához.

a kiállítás előterében tessedik sámuelt új felfogású portróját, szabó iván szobrászművész alkotását helyezték el. /mti/

16,55

La

M

mti b e l f ö l d i h i r e k

36. kiadás

1960. szeptember 9.

20 óra 15 perc

bb. 53. a technológiai fejlesztésről tárgyalt a kohó- és gépipari minisztérium kollégiuma

t kf/kf/ki/e

1960. szeptember 9.

a kohó- és gépipari minisztérium kollégiuma bakonyi sebestyén endrének, a miniszter első helyettesének elnöklésével pénteken ülést tartott, amelyen többek között az ötéves technológiai fejlesztési terv készítésének eddigi tapasztalatait tárgyalták meg.

a kollégium előjában megállapította, hogy a minisztérium vállalatai az elmúlt években számottevő eredményeket értek el a gyártmányfejlesztésben, ugyanakkor a technológiai fejlesztés üteme nem volt kielégítő. ezért a második ötéves terv középpontjába a technológia fejlesztését állították. a technológiai fejlesztési terv eddigi időszakában kidolgozták a termelési előírásokat és meghatározták a szükséges beruházásokat.

értékelték a kollégium a tervkészítés eddigi tapasztalatait, eredményeit és felmérték a munka fogyatékosait is. a tapasztalatok azt mutatják, hogy az eddigi munka lehetőséget ad a technológiai színvonal, a géppark összetétel és a termelékenység alakulásának elemzésére. hiányosságként állapították meg többek között, hogy sok üzemben alacsonyra tervezték az új technológia bevezetésével elérhető termelékenység növekedést.

a kollégium további feladatként megszabta, hogy elsősorban nagytermelékenységű és automata gépeket kell munkába állítani és nagyobb gondot kell fordítani az automatizálásra. a termelékenység növeléséhez fokozottabban figyelembe kell venni a munkaidő jobb kihasználását, s arra kell törekedni, hogy új építkezések helyett jobban használják ki a meglévő területeket. /mti/

17.--

L

R

mti b e l f ö l d i h i r e k

37. kiadás

1960. szeptember 9.

20 óra 10 perc

bb. 54. dobi istván fogadta nureddin kahalét

t bc/ke/fm/e

1960. szeptember 9.

dobi istván, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke pénteken délután fogadta nureddin kahalét, az egyesült arab köztársaság alelnökét, akit a látogatásra elkísért izzat trabulszi, a szíriai központi bank igazgatója, valamint musztafa aly khalaf, az egyesült arab köztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője.

a fogadásnál jelen volt kristóf istván, az elnöki tanács titkára.

az elnöki tanács elnöke szívélyesen elbeszélgetett az egyesült arab köztársaság alelnökével. /mti/

bb. 55. az egyesült arab köztársaság alelnökének látogatása káttai gyulánál

t bc/ke/fm/e

1960. szeptember 9.

nureddin kahalé, az egyesült arab köztársaság alelnöke pénteken délután látogatást tett káttai gyulánál, a minisztertanács első elnökhelyettesénél. az alelnökkel együtt résztvett a látogatáson izzat trabulszi, a szíriai központi bank igazgatója és musztafa aly khalaf, az egyesült arab köztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője. magyar részről jelen volt incze jeno külkereskedelmi miniszter és szarka károly külügyminiszterhelyettes.

a látogatás során az alelnök és a magyar államférfiak szívélyes eszmecsere folytattak a két országot érintő kérdésekről. /mti/

bb. 58. a bukaresti fővárosi színház művészei elutaztak magyarországról

v vt/gg/e

1960. szeptember 9.

nagyszerű budapesti vendégszereplésük után a bukaresti fővárosi színház művészei pénteken délután hazautaztak románába. bucsuztatásukra a ferihegyi repülőtéren megjelent aczél györgy, a művelődésügyi miniszter első helyettese, gyóros lászló, a kulturális kapcsolatok intézetének elnöke, meruk vilmos, a művelődésügyi minisztérium színházi és zenei főigazgatóságának vezetője. ott volt a bucsuztatásnál vasile pogaceanu, a román népköztársaság budapesti nagykövete, valamint a nagykövetség több tagja. meleg szeretettel vettek búcsút román kollégáiktól a madách színház művészei is. /mti/

18, 10

L

M

mti belföldi hírek

35. kiadás

1960. szeptember 9.

10 óra 25 perc

bb. 56. hazaérkezett romániából a madách színház társulata

t vt/gg/sr/e

1960. szeptember 9.

pénteken délután visszaérkezett budapestre romániai vendég-szerepléséről a madách színház társulata. a ferihegyi repülőtéren a művelődésügyi minisztérium, a kulturális kapcsolatok intézete és a budapesti román nagykövetség képviselői fogadták őket. both béta, igazgató a repülőtéren adott nyilatkozatában többek között ezeket mondotta:

- a fogadtatás, a vendéglátás igen szívélyes, baráti volt. mind a négy előadásunkat - a medikust, a cseresnyéskertet, a nem vagyunk angyalok és a vihart - zsufolt ház nézte végig. örömmel közölhetem, hogy színházunk művészeinek valamennyi előadásán osztatlan sikerben volt részük. mind a négy alkalommal bukarestben léptünk fel, három előadást a municipal színházban, a negyediket a szakszervezetek házában színháztermében tartottuk. vendéglátóink szabadidőnkben módot nyújtottak arra, hogy minél többet láthassunk a román fővárosból. jártunk a román népköztársaság fővárosának több üzemében és kulturális intézményekben is. az utolsó napon, amikor nem volt előadás, a társulat egy része constanzát, a többiek pedig sinaiát tekintették meg.

- színházunk művészei - élükön tolnay klárrival, uray tivadar-nal, péchy sándorral, kiss manyival, gábor miklóssal - a legnagyobb elragadtatás hangján emlékeznek vissza a bukaresti napokra, s csodálattal gondolnak a nagyszabású építkezésekre, a román kulturális élet elevevességére, magas színvonalára. örömmel értesülünk arról, hogy a bukaresti fővárosi színház budapesti vendég-szereplésének is milyen nagy sikere volt.

both béta végül elmondotta, hogy illetékesekkel több megbeszélést folytattak. ezek során az az álláspont alakult ki, hogy a mostani csere-vendégjátékot csupán kezdeti lépésnek tekintik. mind román, mind magyar részről elhatározták, hogy megvalósítják a színművészek csere-tartózkodását, a rendező és darabcsereát, s tervbe vettek további cserejátékokat is. megemlítette végül, hogy a román népköztársaságban nagyon élénk az érdeklődés a mai magyar dráma iránt. /mti/

13.25

mti belföldi hírek

39. kiadás

1960. szeptember 9.

20 óra 15 perc

bb. 57. székesfehérvári jogászok segítségével a fejér megyei termelőszövetkezeteknek

vid/fm/ke/e

1960. szeptember 9.

a hazafias népfront fejér megyei bizottsága mellett működő jogászok munkacsoportja pénteken ülést tartott. enge jános, a megyei népfrontbizottság alelnöke ismertette a székesfehérvári jogászok eddigi eredményes munkáját a fejér megyei termelőszövetkezetek megszilárdításában, majd dr. máté pál, a magyar jogászszövetség fejér megyei csoportjának alelnöke beszámolt a további feladatokról. szeptember 15-től a székesfehérvári jogászok rendszeresen résztvesznek a fejér megyei termelőszövetkezetek vezetőségi ülésein, amelyeken a vezetőséggel és a tagsággal ismertetik és megtárgyalják a fegyelmi szabályzatot. ugyancsak közreműködnek a termelési szerződések jogszabályainak ismertetésében is. dr. máté pál javaslatára elhatározták, hogy a téli hónapokban a jogi csoport tagjai hetenként egy délutáni jogi tanácsadást tartanak egy-egy termelőszövetkezetben. /mti/

bb. 59. külföldi és magyar szakembereknek bemutatták a kosztromai és a magyar szürke szarvasmarhakeresztés eredményeit

vid/ká/e

1960. szeptember 9.

az agrártudományi egyetem hosszuháti tanzásában pénteken bemutatták a kosztromai és a magyar szürke szarvasmarhakeresztés eredményeit. a bemutatón résztvettek a heterózis konferencia alkalmából hazánkban tartózkodó szovjet, német és mongol kutatók, az agrár egyetem és a debr. ceni mezőgazdasági akadémia tanárai, neves szakemberek. magyarai andrás, az agrártudományi egyetem rektora, a biológiai tudományok doktora tájékoztatta a megjelenteket az 1952 óta folytatott keresztezésekről, majd megismerlették a keresztezésből származó utódokat. a tanzásában több mint 200 ilyen utódot nevelnek, s ezek a tejhozam jelentős emelkedést mutatott is megőrizték a tej igen magas, általában 4.5 százalékos zsírtartalmát. /mti/

13.31

M

mti belföldi hírek

40. kiadás

1960. szeptember 9.

20 óra 30 perc

bb. 60. szombaton nyílik a magyar könyv 15 éve kiállítás - sajtó-
tájékoztató a nemzeti múzeumban

t v/ke/fm/e

1960. szeptember 9.

a nemzeti múzeum disztermében szombaton nyílik a magyar
könyv 15 éve című kiállítás, amelynek anyagát pénteken bemutatták
a magyar sajtó képviselőinek.

a magyar könyvkiadás, könyvtárügy és könyvtárügy 15 esz-
tendő fejlődését gazdag anyag, sokatmondó adatok szemléltetik.
1945-től 1959 végéig hazánkban összesen 176 081 könyv és egyéb

kiadvány jelent meg több mint 600 millió példányban. az utolsó
hét esztendőben az eladott könyvek értéke háromszorosára nőtt
és tavaly meghaladta a 450 millió forintot. magyarországon 1959-
ben több mint öt kiadott könyvpéldány jutott egy főre. könyvtára-
ink is gyors ütemben fejlődtek. a legutóbbi országos összeírás
szerint 1957 december 31-én 18 777 könyvtárunk és bennük együtte-
sen csaknem 40 millió különféle dokumentum volt. azóta ezek a
számok emelkedtek.

a nemzeti múzeum disztermében megnyitó kiállítás rendezői öt-
letes szemléltető eszközökkel, tablókkel, színes és modern megoldá-
sokkal mutatják be a látogatóknak a magyar könyvkultúra fejlődését,
eredményeit. a kiállításon másfél perces kisfilm is vetítenek majd
a szép könyvekről, villámtájékoztató válaszol a látogatók kérdéseire
és kiváló művészek magnetofon szalagról részleteket adnak elő
neves írók ismert műveiből.

a szombaton megnyitó könyvkiállításon az érdeklődők megvásá-
rolhatják mindazokat a könyveket, amelyek a következő hetekben lát-
nak napvilágot. /mti/

bb. 61. időjárásjelentés

tm/e

1960. szeptember 9.

a meteorológiai intézet jelenti szeptember 9-én, pénteken
13 órakor:

a nappali felmelegedés fokozódik

várható időjárás szombat estig: nappali felhőképződés, legfel-
jebb egy-két helyen kisebb eső, mérsékelt légirányítás. a nappali fel-
melegedés kissé fokozódik. várható legmagasabb nappali hőmérséklet
holnap: 17-22 fok között.

távolabbi kilátások: vasárnap és hétfőn napos idő, a hőmérsék-
let fokozatosan emelkedik. /mti/

18,40.

mti belföldi hírek

41. kiadás

1960. szeptember 9.

20 óra 25 perc

bb. 62. elkészült debrecenben a tizmilliomodik csapágy

i vid/sl/gg/e

1960. szeptember 9.

pénteken délben ünnepélyes pillanata volt a nyolc éves múltra
visszatekintő debreceni gördülőcsapágy gyárnak, ahol elkészült a
tizmilliomodik csapágy. a tizmilliomodikat küldöttség adta át
balogh bélinak, a gyár igazgatójának, aki a nevezetes csapágyat
a gyár vitrinjében emlékként elhelyezte.

a debreceni üzem munkáját most már több mint félezer korszerű
gép segíti és a csapágyaknak 96-féle típusát gyártják. ez év első
felében 1,600.000 csapágy készült, több mint 1958-ban egy év alatt.
a termelést komplex automata gépsorok üzembehelyezésével a második
ötéves terv időszakában tovább növelik, ezzel jelentős importtól
mentesítik az országot és segítik a gépipart terveinek teljesíté-
sében. /mti/

bb. 64. fogadás a bolgár népköztársaság nemzeti ünnepé alkalmából

t bc/tm/eli

1960. szeptember 9.

krasztyu sztojcev, a bolgár népköztársaság budapesti nagy-
követe, a bolgár nemzeti ünnep, bulgária felszabadulásának 16.
évfordulója alkalmából pénteken este fogadást adott a magyar
néphadsereg központi klubjának nyári helyiségében.

a fogadáson megjelent fock jenő, kállai gyula, az mszmp po-
litikai bizottságának tagjai, gáspár sándor, szirmai istván, az
mszmp politikai bizottságának póttagjai. ott volt az mszmp köz-
ponti bizottságának, az elnöki tisztségnek és a minisztériumoknak
számos tagja, a politikai, a gazdasági és a kulturális élet sok
vezető személyisége.

a rendkívül szívélyes, baráti légkörű fogadáson résztvett
a budapesti diplomáciai képviselők számos vezetője és tagja
is. /mti/

19,34.

mti belföldi hírek

42. kiadás

1960. szeptember 9.

20 óra 45 perc

bb. 63. lakatos artur kiállítása a fényes adolf teremben

v/sr/e

1960. szeptember 9.

pénteken délután a fényes adolf teremben megnyitották lakatos artur kiállítását. a tárlaton pór bertalan kétszeres kossuth-díjas, kiváló művész mondott megnyitó beszédet. a kiállításon - amelyet már az első órákban számos érdeklődő keresett fel - ott voltak többen a magyar képzőművészek, neves festők és szobrászok közül. /mti/

bb. 65. norbert wiener professzor előadása a magyar tudományos akadémián

i tz/tm/e li

1960. szeptember 9.

pénteken délután a magyar tudományos akadémián dr. norbert wiener professzor, az információ-elmélet és a kibernetika megalapítója, a massachusetts-i müegyetem matematika-tanára - aki szovjetunióbeli, skandináviai és csehszlovákiai látogatása után érkezett hazánkba - ismertette a kibernetika egyik legújabb tudományos eredményét „gépek, amelyek tanulnak, s amelyek magukhoz hasonló új gépeket hoznak létre, s címmel. előadásában részletesen kifejtette a kibernetika élettani vonatkozásait, valamint a kibernetikában az élettani és műszaki vonatkozások közötti hasonlóságot.

az előadás alkalmából a magyar távirati iroda munkatársa érdeklődött a professzor jelenlegi munkája és jövő tervei iránt.

- mostanában - mondotta wiener professzor - különösen a statisztikai mechanika kérdései érdekelnék, vagyis a nagyszámú részecskékből álló rendszerek viselkedésének problémái. úgy érzem, gondolataimnak, amelyeket még le sem írtam, termékenyítő hatásuk lesz többek között a gázok viselkedésének pontosabb megismerésére. készülő „kibernetika, című munkám új kiadására, amely bizonyos élettani, illetve csaknem élettani fejezeteket is tartalmazni fog. előreláthatólag egy-két év múlva, vagy valamivel utóbb újabb munkám lát majd napvilágot, amelyben főleg a nemlineáris problémákat, vagyis a legkülönbözőbb anyagi rendszerek egymásra való kölcsönhatásainak legáltalánosabb formáit és a véletlennek alávetett jelenségeket leíró, ugynevezett véletlenfüggvények kérdéseit taglalom. /folyt.köv./

19.49

La

R

mti belföldi hírek

43. kiadás

1960. szeptember 9.

21

óra 25 perc

bb. 65. /norbert wiener....folyt./e

- ha a kibernetikának, mint tudományos módszernek lehetősége lesz teljes mértékben kifejlődni, akkor már az egész emberi tudás részévé válik majd és nem marad önmagáért való tudomány. meggyőződésem szerint még nem tartunk a fejlődés végén és a további előrehaladáshoz hasznosan járulhatnak hozzá a kibernetika gondolatai. /mti/

bb. 66. a német demokratikus köztársaság nagykövetsége közli:

li/e

1960. szeptember 9.

wilhelm piecknek, a német demokratikus köztársaság elnökének elhunytá alkalmából 1960. szeptember 10-én, szombaton 10 órától 12 óráig tehetők részvétlátogatások a német demokratikus köztársaság nagykövetségén. /mti/

bb. 67. marosán györgy látogatása a magyar acélárugyárban

t hi/gg/sr/e

1960. szeptember 9.

marosán györgy, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára pénteken kiss jánossal, a 13. kerületi pártbizottság első titkárával ellátogatott a magyar acélárugyárba. hosszan elbeszélgetett a gyár munkásaival és vezetőivel, megtekintette a műhelyeket, majd résztvett és beszédet mondott a dolgozók gyűlésén. /mti/

bb. 69. iraki békeharcosok érkeztek magyarországra

t di/gg/sr/e

1960. szeptember 9.

az országos béketanács meghívására budapestre érkezett ali jassin kalafi, az iraki-magyar baráti társaság elnöke és faik nadir abdul kadet, az iraki béketanács vezetőségének tagja. fogadásukra a ferihegyi repülőtéren megjelent dezséry lászló, az országos béketanács titkára és a magyar békemozgalom számos képviselője. a vendégek egy hetet töltenek hazánkban. /mti/

19,55

La

M

mti belföldi hírek

44. kiadás

1960. szeptember 9.

81 óra 25 perc

bb. 68. paul robeson: sok boldogságot magyarországnak - budapestre érkezett a világhírű énekes és békeharcos

t di/gg/sr/e

1960. szeptember 9.

paul robeson, a világhírű énekes és a nemzetközi lenin békedíjjal kitüntetett békeharcos, pénteken az országos béketanács meghívására hazánkba érkezett. a ferihegyi repülőtéren a budapesti dolgozók százai, társadalmi és kulturális életünk vezetői fogadták. ott volt szakasits árpád, a béke-világtanács irodájának tagja, az országos béketanács elnöke, aczél györgy, a művelődésügyi miniszter első helyettese, harmati sándor, a hazafias népfront országos tanácsának titkára, az mszmp központi bizottságának tagja, kelen béla, a budapesti pártbizottság titkára, dezséry lászló, az országos béketanács titkára. kedves epizóddal kezdődött az ünnepség. a budapesten tanuló kenyai, guineai és más afrikai diákok nemzeti szokás szerint sokszínű virágból font koszorúval köszöntötték a világhírű békeharcost, az afrikai népek felszabadításáért olyan sokat tett művészt.

népünk, a magyar békemozgalom, az országos béketanács nevében szakasits árpád üdvözölte a kedves vendéget.

- jól ismerjük művészetét és fáradhatatlan harcolt a békéért. tisztelettel adózunk küzdelmeinek, bátor helytállásának. reméljük, jól érzi magát nálunk, s bizunk benne, hogy jól érzi magát magyarországon. bizunk abban, hogy ezután, ha majd elhangzik a folyások dala - érezni fogja benne a duna hömpölygését, azét a folyót, amely népeket köt össze és a népek közötti barátság jelképe.

paul robeson így válaszolt: - örömmel jöttem magyarországra, s kimondhatatlan, jó érzés, hogy sok év után ismét magyar barátaim között lehetek. jól emlékszem, hogy amikor amerikában üldözött voltam, sok-sok üdvözlést kaptam magyarországról, s a legkedvesebb emlékeim közé tartozik, amikor egy teljes rádióadás felvétele érkezett ebből a szép országból. magyar gyermekek énekelték népem dalait, s beszéltek a magnetofon szalagon az elnyomott négerek sorsáról. magyar népzene egyike a legszebbeknek a világon, s nagyon nagyon közel áll hozzám kodály, bartók muzsikája. afrikában és az amerikában élő négerek rajkán gyakran szólt meg az ötfoku ének, amely a magyar népzene is jellemzi.
/folyt.köv./

20,03

mti belföldi hírek

45. kiadás

1960. szeptember 9.

óra 25 perc

bb. 68. /paul robeson....folyt./e

a világhírű művész félbeszakította szavait és felcsendült paul robeson hangján a néger népköltészet egyik csodálatos remeke. majd így folytatta:

- boldog vagyok, hogy közöttetek lehetek, kedves magyar barátaim. feleségem pedig, aki nem jöhetett el, sajnálja, hogy betegsége otthon tartotta. nagyon örülök, nem győzöm elégszer hangsúlyozni, hogy magam körül látom kedves magyar barátaimat, s köztük az afrikai diákokat, népem képviselőit. a mi földrészünk megindult a szabadság útján és el vagyunk szánva, hogy kivívjuk a teljes függetlenségünket. most rövid ideig tartózkodom magyarországon, a „főhadiszállásom”, - mint tudják - london. remélem, hogy a jövőben gyakrabban találkozunk. elhatároztam, hogy minden évből hat hónapot a szocialista országokban - így magyarországon is - töltök.

paul robeson magyarul fejezte be szavait és őszinte baráti szívvvel kívánta: „sok boldogságot magyarországnak,.. /mti/

vége!

MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I, Fém utca 5-7. Telefon: 150-490, 350-500
A szerkesztési és kiadási a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h í r e k

1. kiadás 1960. szeptember 10. 6 óra perc

bb. 1. tizenöt új ruhatex-szaküzlet, szőnyegbolt, önkiszolgáló rövidáru-szaküzlet és gombbolt nyílik az év végéig budapesten

i ta/hné/ki/e 1960. szeptember 10.

A kereskedelem egyik fontos feladatának tekinti az üzletek szakosítását. ezért az új boltok nagyrésze kizárólag egyféle ruházati cikket, például férfiruhát, gyermekruhát, fehérneműt, vagy divatcikket árúsít. a tapasztalat szerint az ilyen szaküzletben könnyebben megvalósíthatók az új kiszolgálási formák is. a ruhatex vállalat hálózatfejlesztési terve szerint a fővárosban az idén 15 ilyen új szaküzlet nyílik.

a november 7 tér és a lenin körut sarkán az év végéig szőnyegboltot, a corvin mozi mellett külön kézimunkaboltot, a teleki lászló téren zsák- zsinag- ponyva-szaküzletet nyitnak meg. ezekben a boltokban a vásárlók a szakkikkekben nagy választékot találhatnak majd. a lenin köruton és a belvárosban egy-egy új önkiszolgáló rövidáru bolt megnyitását tervezik. ezekben a boltokban érdekesebb új módszerrel oldják meg az árukinálatot és a kiszolgálást. a szabókrétától, a gyűszűtől az inggalér-merevitőig és a nadrággéptől minden áru előre csomagolva, a pultra készítve várja a vevőket. a váci utca 2. számú házban gombszaküzlet nyílik, ahol a vásárlók kérésére akár 2-3 gombot külön is legyártatnak. /mti/

bb. 3. kik nyerték a zeneműkiadó operaszöveg-pályázatát?

i di/hné/e 1960. szeptember 10.

befejeződött a zsűri munkája, s nyilvánosságra hozták a zeneműkiadó vállalat operaszöveg-pályázatának eredményét. a bíráló bizottság megosztotta a 4 000 forintos első díjat török rezső: nevető örökösök és kristóf károly: a lepecsételt asszony című munkája között. a 3 000 forintos második díjat is ketten nyerték: dalmáth ferenc: a madrid határán és kristóf károly: a tulipán című irással. a harmadik díjat - a 2 000 forintot - a brigadéros című pályaműért perényi kálmánnak és cserháti lajosnak ítélték. ezenkívül több munkát dicséretben részesítettek.

az operaszöveg-pályázat ünnepélyes eredményhirdetését és díjkiosztóját szeptember 15-én tartják. /mti/

